

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Τεύχος 613
Μάρτιος
Απρίλιος 2004

- **Μειώθηκε η επιχειρηματικότητα στην Ελλάδα**
- **Η συμβολή της Βιομηχανίας στη δημιουργία θέσεων απασχόλησης**
- **Νέα έρευνα του ΣΕΒ για τις ανάγκες ειδικοτήτων αιχμής**
- **Εταιρική Κοινωνική Ευθύνη**
- **Αξιόλογη άνοδο σημείωσε τον Μάρτιο ο δεικτής οικονομικού κλίματος**
- **Ο ΣΕΒ στη Γενική Συνέλευση του ΣΘΒ**
- **Βιομηχανικά Πένθη ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΚΥΡΙΑΖΗΣ**
- **Αντιπροσωπεία του ΣΕΒ στη Μολδαβία**
- **Ο πρωθυπουργός της Αλβανίας στα Γραφεία του ΣΕΒ**
- **Συνάντηση της διοίκησης του ΣΕΒ με την ηγεσία του υπουργείου Ανάπτυξης**

Η Ελληνική οικονομία και η πρόκληση της ταχείας ανάπτυξης

Ομιλία του αντιπροέδρου του ΣΕΒ κ. Σπυρίδωνα Θεοδωρόπουλου στη Γενική Συνέλευση της Τράπεζας της Ελλάδος της 29 Απριλίου 2004

«Όπως κάθε χρόνο έτσι και φέτος, η Ετήσια Έκθεση της Τράπεζας της Ελλάδος μας δίνει ένα σαφές στίγμα για το που βρίσκεται η Ελληνική οικονομία και ποιές προκλήσεις αντιμετωπίζει. Η κατοχυρωμένη θεσμική ανεξαρτησία της Τράπεζας, η ποιότητα των αναλύσεών της και η ολοκληρωμένη εικόνα που διαμορφώνει για τις διεθνείς εξελίξεις και τις εξελίξεις στην Ελληνική οικονομία, δίνουν μεγάλη βαρύτητα στις επισημάνσεις της Έκθεσης, η οποία κάθε χρόνο γίνεται σημείο αναφοράς και ένασμα προβληματισμού για όλους.

Η Ελληνική οικονομία αντιμετωπίζει πράγματι, όπως επισημαίνει ο κ. Διοικητής, την πρόκληση της ταχείας ανάπτυξης που απαιτείται για την πραγματική σύγκλιση. Και όσο αποδύναμώνται συγκυριακοί παράγοντες, όπως οι Ολυμπιακοί Αγώνες που μας βοήθησαν μέχρι σήμερα, τόσο η πρόκληση της ταχείας ανάπτυξης εμφανίζεται πιο επείγουσα. Γι' αυτό ορθώς η Κυβέρνηση έχει θέσει υψηλούς στόχους για άνοδο του εθνικού εισοδήματος με ρυθμό 5% τα επόμενα χρόνια. Για να πετύχουν όμως οι φιλόδοξοι στόχοι που έχουν τεθεί, χρειάζονται σημαντικές αλλαγές που θα απελευθερώσουν το επιχειρηματικό δυναμικό, θα βελτιώσουν την παραγωγικότητα και την ανταγωνιστικότητα, θα ενισχύσουν τις επενδύσεις και θα διευρύνουν την παραγωγική ικανότητα της Ελληνικής οικονομίας.

Γι' αυτό συμφωνούμε ότι είναι απολύτως αναγκαίο να προχωρήσουν οι διαφρωτικές αλλαγές που θα ενισχύσουν τα κρίσιμα αυτά μεγέθη. Ο ΣΕΒ πιστεύει ότι στην παρούσα φάση εκείνο που χρειάζεται η Ελληνική οικονομία είναι η ενίσχυση της επιχειρηματικότητας και της ανταγωνιστικότητας, η απλοποίηση των υφισταμένων νόμων, η αποδοτική χρησιμοποίηση των κοινοτικών πόρων και η βελτίωση των σχέσεων του κράτους και της δημόσιας διοίκησης με τους πολίτες και τις επιχειρήσεις. Αν προχωρήσουμε με αποτελεσματικά μέτρα σ' αυτές τις κατευθύνσεις είναι βέβαιο ότι σύντομα θα υπάρξουν ορατά θετικά αποτελέσματα όχι μόνο στους ρυθμούς ανάπτυξης, αλλά και στην απασχόληση, γεγονός που θα συμβάλει με βιώσιμο τρόπο στη μείωση της ανεργίας.

Πιστεύουμε ωστόσο – και σ' αυτό συμφωνούμε με τις απόψεις της Τράπεζας της Ελλάδος – ότι η ταχεία ανάπτυξη που όλοι επιδιώκουμε μπορεί να προσκρούσει στα προβλήματα που υπάρχουν στο Κράτος. Καθοριστικά είναι τα ζητήματα των ελλειμμάτων και του χρέους, τα οποία πιθανώς να εμφανισθούν οξύτερα μετά τη δημοσιονομική απογραφή που διεξάγεται. Τα ζητήματα αυτά είναι προφανές ότι

→

ΕΠΙΚΑΙΡΟΤΗΤΑ – ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ

δεν είναι δυνατόν να αντιμετωπισθούν με αποσπασματικές παρεμβάσεις: Η δημοσιονομική προσαρμογή, που έχει στόχο τη μείωση των ελειγμάτων και τον περιορισμό του δημοσίου χρέους στο 60% του ΑΕΠ, πρέπει να στηριχθεί σε μια μακροχρόνια και συνεπή στρατηγική, η οποία θα υλοποιεί πολιτικές επιλογές, χωρίς όμως να θέτει σε κίνδυνο την πορεία της δημοσιονομικής εξυγίανσης, που αποτελεί πρωτεύοντα στόχο της Ελληνικής οικονομίας για τα χρόνια που έρχονται. Η πολιτική αυτή πρέπει να στηρίζεται στη διαμόρφωση των πρωτογενών δαπανών σε επίπεδα συμβατά με τις ανάγκες της δημοσιονομικής προσαρμογής, στην αναδιάρθρωσή τους και σε περικοπές σε όποιες περιοχές είναι εφικτό. Και αυτό απαιτεί μηχανισμούς συνεχούς ελέγχου και αναθεώρησης των δημοσίων δαπανών.

Τελειώνοντας, θέλω να επαναλάβω ότι οι επισημάνσεις του Διοικητή της Τράπεζας, που ακούσαμε σήμερα, μας βοηθούν να συνειδητοποιήσουμε τα μείζονα προβλήματα της Ελληνικής οικονομίας και να κινηθούμε σε όλους τους τομείς με ταχύτητα και αποφασιστικότητα για να προσεγγίσουμε τους στόχους μας. Κ' αυτό είναι μια ουσιαστική και πολύτιμη συμβολή της Τράπεζας της Ελλάδος». ◆

ΜΕΙΩΘΗΚΕ Η ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

Σύμφωνα με την επεξεργασία στοιχείων του υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών που αφορούν τις ενάρξεις και τις διακοπές διαφόρων νομικών μορφών επιχειρήσεων από το 1990 έως το 2003, προκύπτουν οι ακόλουθες παρατηρήσεις:

- Οι ενάρξεις επιχειρήσεων γενικά διατρέπονται σε υψηλό επίπεδο κοντά στις 90.000 ετησίως σε όλη την περίοδο 1990-2003 με ελαφρά πτωτική τάση στο τέλος της περιόδου.

- Οι διακοπές όμως επιχειρήσεων αυξάνονται έντονα μέστι στην περίοδο από 37.000 περίπου ετησίως στην αρχή της περιόδου σε 63.000 στο τέλος της περιόδου. Οι διακοπές αντιπροσώπευαν ποσοστό 40% των ενάρξεων στις αρχές του 1990, ενώ το 2002-2003 έφτασαν στο 72%.

- Η καθαρή δημιουργία νέων επιχειρήσεων περιορίστηκε από 55.000 περίπου ετησίως στις αρχές της περιόδου σε 25.000 ετησίως στο τέλος της περιόδου. Συνεπώς η επιχειρηματικότητα στην Ελλάδα περιορίζεται αισθητά.

- Η μείωση αυτή οφείλεται σε εξελίξεις σε όλες τις μορφές επιχειρηματικής δράσης, τόσο τις ατομικές όσο και τις εταιρικές.

- Η μείωση όμως είναι εντυπωσιακά εντονότερη στις ατομικές επιχειρήσεις και στις προσωπικές εταιρείες (ΟΕ και ΕΕ), στις οποίες οι διακοπές φτάνουν το 74% των ενάρξεων το 2002-2003, έναντι 42% το 1990-1991. Ειδικά για τις ΟΕ και ΕΕ παρατηρείται μία αναστροφή στη σχέση ανάμεσα στις ενάρξεις και διακοπές στην περίοδο 1993-99, όταν οι διακοπές αυξάνο-

νται δραματικά και οι ενάρξεις αντίστοιχα μειώνονται. Κύρια αιτία υπήρξε η ειδική φορολογική μεταχείριση αυτής της περιόδου, που οδήγησε τις λιγότερο καθιερωμένες εταιρείες αυτών των μορφών να αποσυρθούν από την ενεργό επιχειρηματική ζωή.

- Η μείωση στις κεφαλαιουχικές μορφές (ΑΕ και ΕΠΕ) εταιρικής επιχειρηματικής δράσης είναι πολύ μικρότερη. Οι διακοπές σε αυτές τις εταιρικές μορφές αντιπροσώπευαν 34% των ενάρξεων το 2002-2003, έναντι 9% στις αρχές της περιόδου.

ΕΝΑΡΞΕΙΣ - ΔΙΑΚΟΠΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΚΑΤΑ ΝΟΜΙΚΗ ΜΟΡΦΗ, 1990-2003

Έτη	ΣΥΝΟΛΟ ΑΤΟΜΙΚΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ & Ο.Ε. & Ε.Ε.		ΣΥΝΟΛΟ Α.Ε. & Ε.Π.Ε.		ΣΥΝΟΛΟ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ	
	Ενάρξεις	Διακοπές	Ενάρξεις	Διακοπές	Ενάρξεις	Διακοπές
1990	87.877	36.478	4.309	350	92.186	36.828
1991	88.815	36.642	4.097	396	92.912	37.038
1992	94.069	34.189	4.799	444	98.868	34.633
1993	96.289	49.863	4.216	758	100.505	50.621
1994	92.036	62.931	4.506	1.199	96.542	64.130
1995	89.748	70.596	4.645	1.231	94.393	71.827
1996	84.162	58.419	4.683	1.237	88.845	59.656
1997	86.905	64.556	5.093	1.147	91.998	65.703
1998	85.323	61.188	5.231	1.163	90.554	62.351
1999	88.319	59.826	5.393	1.491	93.712	61.317
2000	91.668	61.670	5.290	2.060	96.958	63.730
2001	82.198	63.097	5.256	1.848	87.454	64.945
2002	83.835	61.849	4.754	1.690	88.589	63.539
2003	82.552	61.398	4.629	1.545	87.181	62.943

Πηγή: ΣΕΒ, επεξεργασία στοιχείων Γενικής Γραμματείας Πληροφοριακών Συστημάτων, Έργο TAXIS – Εφαρμογές, Υπουργείο Οικονομικών.

ΕΠΙΚΑΙΡΟΤΗΤΑ – ΕΞΕΛΙΞΙΣ

Η ΣΥΜΒΟΛΗ ΤΗΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ ΣΤΗ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΘΕΣΕΩΝ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ

Τα συμπεράσματα έρευνας του Παρατηρητηρίου Ανταγωνιστικότητας του ΣΕΒ για τη σημασία της ανταγωνιστικής αναπτυσσόμενης Βιομηχανίας στη δημιουργία απασχόλησης

Η συμβολή της Βιομηχανίας στη δημιουργία θέσεων απασχόλησης ήταν ένα θέμα, το οποίο αναλύθηκε σε σχετική έρευνα που έγινε το 2001 με τίτλο «Η ελληνική Βιομηχανία στη δεκαετία 1990-2000». Στην έρευνα αυτή εξετάσθηκαν 1.476 εταιρείες οι οποίες είχαν χωρισθεί σε ομάδες ανάλογα με τον ρυθμό ανάπτυξής τους και το μέγεθός τους. Από την έρευνα εκείνη είχε προκύψει το συμπέρασμα ότι οι ανταγωνιστικές μεταποιητικές εταιρείες που πέτυχαν ταχεία αύξηση του κύκλου των εργασιών τους ήταν αυτές που συνέβαλαν στην αύξηση της απασχόλησης.

Συνέχεια της έρευνας αυτής αποτελεί η δημοσιεύμενη έρευνα του Παρατηρητηρίου Ανταγωνιστικότητας του ΣΕΒ, πάνω στο συγκεκριμένο θέμα, και αφορά στην περίοδο 1998-2002.

Στόχος της έρευνας αυτής είναι να διαπιστωθεί κατά πόσο συνεχίζεται η κατάσταση που διαπιστώθηκε την περασμένη δεκαετία. Σε αυτή την έρευνα αναλύονται στοιχεία από τους ισολογισμούς 3.021 μεταποιητικών εταιρειών για τις οποίες υπάρχουν στοιχεία για όλα τα έτη της περιόδου 1998-2002.

Το πρώτο βασικό στοιχείο που προκύπτει από την ανάλυση αυτή είναι ότι διατηρούνται τα ίδια αποτελέσματα με αυτά της περιόδου 1990-2000, παρουσιάζοντας όμως μια βελτωμένη εικόνα.

Ειδικότερα από τα στοιχεία της νέας έρευνας προκύπτει το συμπέρασμα ότι, όπως και στη δεκαετία 1990-2000, οι μεταποιητικές ΑΕ και ΕΠΕ που είχαν ταχεία αύξηση των πωλήσεών τους ήταν εκείνες που συνέβαλαν περισσότερο στην αύξηση της απασχόλησης.

Αυτές οι εταιρείες ανέρχονται σε 604 και είχαν κέρδη απασχόλησης που έφτασαν τις 18 χιλιάδες θέσεις στην περίοδο 1998-2002. Το μέγεθος αυτό αντιπροσωπεύει το 64% της συνολικής αύξησης των θέσεων εργασίας στο σύνολο της οικονομίας μέσα στην τετραετία.

Αντίθετα, οι βραδύτερης ανάπτυ-

ξης και οι συρρικνούμενες εταιρείες δεν συνέβαλαν το ίδιο, ανεξάρτητα από το μέγεθός τους.

Μάλιστα στην ομάδα των συρρικνούμενων υπήρξε μείωση των θέσεων απασχόλησης.

ΠΙΝΑΚΑΣ 1

ΠΟΣΟΣΤΙΑΙΑ ΜΕΤΑΒΟΛΗ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΚΑΙ ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΚΑΤΑ ΜΕΓΕΘΟΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ ΣΤΗΝ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΤΩΝ ΒΡΑΔΥΤΕΡΗΣ ΕΞΕΛΙΞΗΣ Η ΣΥΡΡΙΚΝΟΥΜΕΝΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

ΚΥΚΛΟΣ ΕΡΓΑΣΙΩΝ 1998 (€)	ΠΟΣΟΣΤΙΑΙΑ ΜΕΤΑΒΟΛΗ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ 1998-2002	ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ
<275.000	-17,5%	19
275.000-555.000	-15,8%	59
555.000-2.775.000	-20,1%	372
2.775.000-5.550.000	-21,1%	82
5.550.000-13.875.000	-22,2%	54
13.875.000-27.750.000	-25,1%	9
27.750.000-55.500.000	-16,6%	5
>55.500.000	-21,2%	4
ΣΥΝΟΛΟ		604

ΠΙΝΑΚΑΣ 2

ΠΟΣΟΣΤΙΑΙΑ ΜΕΤΑΒΟΛΗ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΚΑΙ ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΚΑΤΑ ΜΕΓΕΘΟΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ ΣΤΗΝ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΤΩΝ ΕΝΔΙΑΜΕΣΟΥ ΡΥΘΜΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

ΚΥΚΛΟΣ ΕΡΓΑΣΙΩΝ 1998 (€)	ΠΟΣΟΣΤΙΑΙΑ ΜΕΤΑΒΟΛΗ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ 1998-2002	ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ
<275.000	8,6%	18
275.000-555.000	5,4%	140
555.000-2.775.000	5,6%	972
2.775.000-5.550.000	7,7%	289
5.550.000-13.875.000	8,6%	208
13.875.000-27.750.000	7,7%	96
27.750.000-55.500.000	2,1%	42
>55.500.000	6,4%	48
ΣΥΝΟΛΟ		1.813

ΕΠΙΚΑΙΡΟΤΗΤΑ – ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ

Η ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΘΕΣΕΩΝ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ

Συνολικά οι 3.021 εταιρείες που εξετάζονται δημιούργησαν 21.473 επιπλέον θέσεις απασχόλησης από 198.301 το 1998 σε 219.774 το 2002. Δεν συνέβαλαν όμως όλες οι κατηγορίες στη δημιουργία των νέων θέσεων απασχόλησης. Στο σύνολο των 3.021 μεταποιητικών ΑΕ και ΕΠΕ γίνεται διάκριση σε τρείς κατηγορίες:

A. Το 20% των ταχύτερα αναπτυσσόμενων εταιρειών με κριτήριο τις πωλήσεις. Σε αυτή την κατηγορία κατατάσσονται 604 εταιρείες που πέτυχαν αύξηση των πωλήσεών τους από 81% έως 19.837% μεταξύ 1998 και 2002.

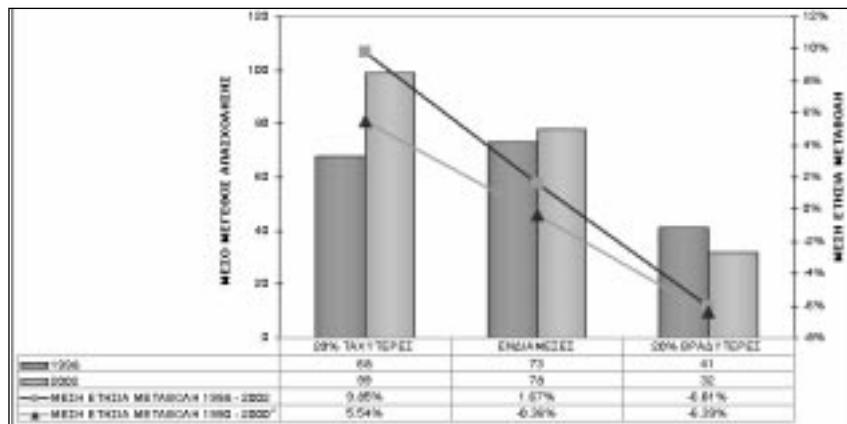
B. Το 20% των βραδύτερα αναπτυσσόμενων ή συρρικνούμενων εταιρειών. Σε αυτή την κατηγορία κατατάσσονται 604 εταιρείες που είχαν μεταβολή των πωλήσεών τους από -100% έως -12,09% μεταξύ 1998 και 2002.

Γ. Το 60% των ενδιάμεσα αναπτυσσόμενων εταιρειών. Σε αυτή την κατηγορία κατατάσσονται 1.813 εταιρείες που είχαν μεταβολή των πωλήσεών τους από -12.1% έως 81% μεταξύ 1998 και 2002.

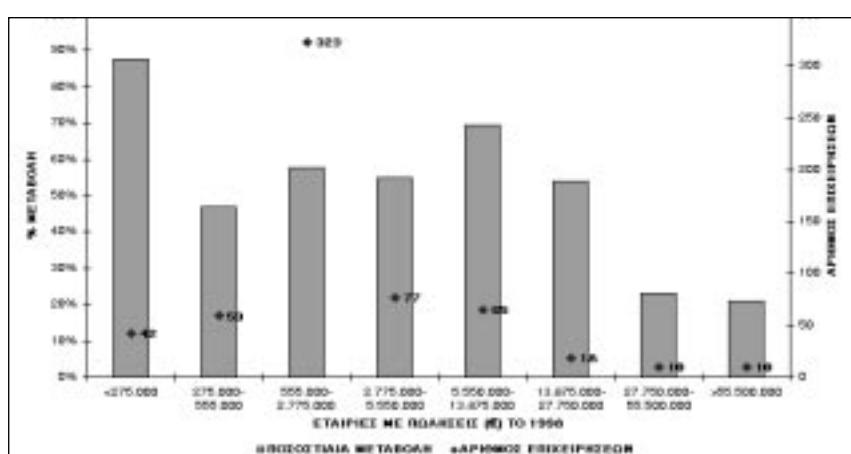
Κατά πρώτο λόγο, οι βραδύτερης εξέλιξης ή συρρικνούμενες εταιρείες είχαν μείωση απασχόλησης κατά 5.149 θέσεις, από 24.661 το 1998 σε 19.512 το 2002. Το μέσο μέγεθος απασχόλησης σε αυτή την κατηγορία περιορίσθηκε από 41 άτομα το 1998 σε 32 το 2002. Η μείωση είναι αναλογική σχεδόν σε όλες τις κατηγορίες μεγέθους των επιχειρήσεων αυτής της ομάδας. Κυμαίνεται από 15,8% έως 25,1% (Πίνακας 1).

Στις ενδιάμεσου ρυθμού ανάπτυξης επιχειρήσεις παρατηρείται μια μικρή αύξηση θέσεων απασχόλησης 6,4% και συγκεκριμένα κατά 8.478 θέσεις, από 132.270 το 1998 σε 140.748 το έτος 2002. Το μέσο

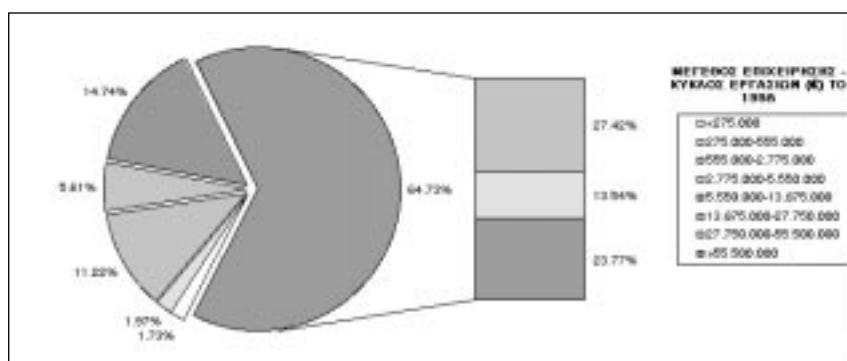
ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 1
ΜΕΣΟ ΜΕΓΕΘΟΣ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ 1998 ΚΑΙ 2002
ΔΕΙΓΜΑ 3.021 ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 2
ΑΥΞΗΣΗ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ 1998-2002 ΤΗΣ ΟΜΑΔΑΣ
ΤΩΝ ΤΑΧΥΤΕΡΑ ΑΝΑΠΤΥΣΣΟΜΕΝΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 3
ΣΥΜΒΟΛΗ ΣΤΗΝ ΠΡΟΣΘΕΤΗ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ 1998-2002 ΤΩΝ ΤΑΧΥΤΕΡΑ ΑΝΑΠΤΥΣΣΟΜΕΝΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΚΑΤΑ ΜΕΓΕΘΟΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ

ΕΠΙΚΑΙΡΟΤΗΤΑ – ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ

μέγεθος απασχόλησης σε αυτή την ομάδα ήταν 73 άτομα το 1998 και 78 άτομα το 2002. Οι εξελίξεις στις θέσεις απασχόλησης ήταν και σε αυτή την ομάδα ανεξάρτητες από την κατηγορία μεγέθους. Σε όλες τις κατηγορίες μεγέθους παρατηρείται μεταβολή της απασχόλησης που κυμαίνεται από 2,1 έως 8,6% (Πίνακας 2).

Στις ταχύτερα αναπτυσσόμενες επιχειρήσεις πραγματοποιούνται κέρδη θέσεων απασχόλησης που ανέρχονται σε 18.144 ή 44% σε σχέση με τις 41.370 θέσεις απασχόλησης αυτής της ομάδας επιχειρήσεων το έτος 1998. Το μέσο μέγεθος απασχόλησης αυτής της ομάδας ήταν 68 άτομα το 1998 και έφτασε τα 99 άτομα το έτος 2002.

Ενώ λοιπόν οι τρεις ομάδες επιχειρήσεων, οι ταχύτερης, μέσης και βραδύτερης εξέλιξης, ξεκινούν το 1998 με σχετικά μικρή διαφορά στο μέσο μέγεθος απασχόλησης, η εξέλιξη της πενταετίας δημιουργεί μεγάλες διαφορές, με τις ταχύτερα αναπτυσσόμενες να αποκτούν μέσο μέγεθος απασχόλησης περισσότερο από τριπλάσιο των βραδυπορούντων (Διάγραμμα 1).

Από το παραπάνω σχήμα φαίνεται και η βελτιωμένη εικόνα της πενταετίας 1998-2002 σε σχέση με τη δεκαετία 1990-2000. Ετσι, η μέση ετήσια αύξηση της απασχόλησης ανέρχεται σε 9,85% κατά την περίοδο 1998-2002 από 5,54% που ήταν κατά τη δεκαετία 1990-2000 στις ταχύτερα αναπτυσσόμενες επιχειρήσεις. Στην κατηγορία των ενδιάμεσα αναπτυσσόμενων επιχειρήσεων έχουμε μέση ετήσια αύξηση 1,67% έναντι της μέσης ετήσιας μείωσης 0,36% τη δεκαετία 1990-2000, ενώ στις βραδύτερης εξέλιξης ή συρρικνωμένες εταιρείες, την πενταετία 1998-2002 υπάρχει μικρότερη μέση ετήσια μείωση της απασχόλησης περίπου 0,4% (-6% έναντι -6,4%) σε σχέση με τη μέση ετήσια μείωση κατά τη περίοδο 1990-2000.

Αντίθετα από τις άλλες δύο κατηγορίες, στις ταχύτερα αναπτυσσόμενες επιχειρήσεις το μέγεθος διαφοροποιεί την επίδοση στα κέρδη απασχόλησης. Όπως φαίνεται και στο παραπάνω διάγραμμα (Διάγραμμα 2), στα μεγαλύτερα μεγέθη επιχειρήσεων αυτής της κατηγορίας πραγματοποιούνται αισθητά μικρότερα κέρδη απασχόλησης σε ποσοστιαία βάση.

Αποδεικνύεται λοιπόν στο δείγμα των 3.021 επιχειρήσεων, για τις οποίες διαθέτουμε στοιχεία για όλη την περίοδο 1998-2002, ότι οι επιχειρήσεις που αναπτύσσονται γρήγορα είναι οι κύριοι δημιουργοί απασχόλησης.

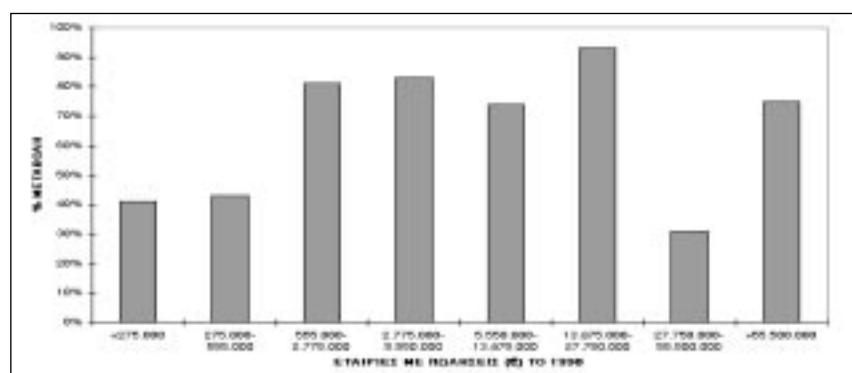
Εκείνο που ισχύει στη συγκεκρι-

μένη περίοδο είναι ότι, στην κατηγορία των ταχύτερα αναπτυσσόμενων επιχειρήσεων, οι μικρότερου και μεσαίου μεγέθους επιχειρήσεις δημιουργούν αναλογικά περισσότερες νέες θέσεις σε σύγκριση με τις μεγαλύτερου μεγέθους (Διάγραμμα 3).

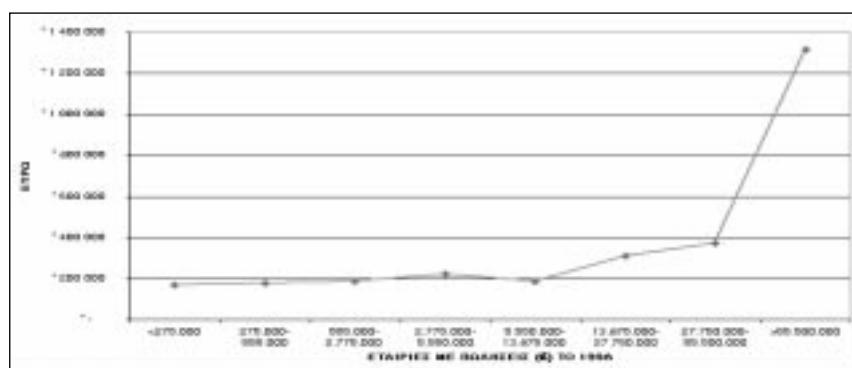
Οι μεσαίου μεγέθους επιχειρήσεις με πωλήσεις από 555.000 € έως 13.875.000 το 1998 συνέβαλαν κατά 64,73% στις νέες θέσεις εργασίας που δημιούργησε η ομάδα των ταχέως αναπτυσσόμενων επιχειρήσεων.

Στις επιχειρήσεις που αναπτύσσονται λιγότερο γρήγορα ή συρρικνώνονται υπάρχουν απώλειες θέσεων απασχόλησης που είναι ανε-

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 4
ΑΥΞΗΣΗ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ 1990-2000 ΤΗΣ ΟΜΑΔΑΣ
ΤΩΝ ΤΑΧΥΤΕΡΑ ΑΝΑΠΤΥΞΟΜΕΝΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 5
ΑΥΞΗΣΗ ΠΩΛΗΣΕΩΝ ΑΝΑ ΠΡΟΣΘΕΤΗ ΘΕΣΗ ΕΡΓΑΣΙΑΣ
ΣΤΗΝ ΠΕΡΙΟΔΟ 1998-2002 ΣΤΙΣ ΤΑΧΥΤΕΡΑ ΑΝΑΠΤΥΞΟΜΕΝΕΣ
ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ

ΕΠΙΚΑΙΡΟΤΗΤΑ – ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ

ξάρτητες από το μέγεθός τους. Αντίθετα, κατά τη δεκαετία 1990-2000 στα μεγαλύτερα μεγέθη των ταχύτερα αναπτυσσόμενων επιχειρήσεων υπήρχαν αρκετά μεγαλύτερα κέρδη απασχόλησης σε ποσοστιαία βάση (Διάγραμμα 4).

Η ΣΥΜΒΟΛΗ ΤΩΝ ΝΕΩΝ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ ΣΤΗ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ

Κάθε νέα θέση απασχόλησης απαιτεί νέα πάγια που είναι πολύ μεγαλύτερα στις μεγάλου μεγέθους εταιρείες από ό,τι στις μικρές. Τα απόλυτα μεγέθη που παρατίθενται στο επόμενο διάγραμμα (Διάγραμμα 6) μπορεί να επηρεάζονται αυξητικά από τις τιμαριθμικές προσαρμογές ορισμένων κατηγοριών παγίων που πραγματοποιήθηκαν μέσα στην πενταετία, όμως οι συγκρίσεις μεταξύ εταιρειών διαφόρων μεγεθών είναι έγκυρες και πολύ χρήσιμες.

Προκύπτει το συμπέρασμα ότι δεδομένοι επενδυτικοί πόροι θα παράγουν μεγαλύτερο αποτέλεσμα νέων θέσεων απασχόλησης, εάν διατεθούν σε γρήγορα αναπτυσσόμενες μικρές εταιρείες από ό,τι σε μεγάλες επίσης γρήγορα αναπτυσσόμενες επιχειρήσεις.

Οι μικρού μεγέθους επιχειρήσεις χρειάζονται σε απόλυτο μέγεθος πολύ μικρότερη αύξηση πωλήσεων για να δημιουργήσουν μια πρόσθετη θέση απασχόλησης.

Οι μικρότερου μεγέθους επιχειρήσεις χρειάσθηκαν 190.000-210.000 €

πρόσθετων πωλήσεων για κάθε νέα θέση απασχόλησης που δημιουργήσαν, ενώ οι μεγάλες επιχειρήσεις χρειάσθηκαν 2-6 φορές περισσότερες νέες πωλήσεις, δηλαδή περίπου 380.000-1.320.000 ανά πρόσθετη θέση (Διάγραμμα 5).

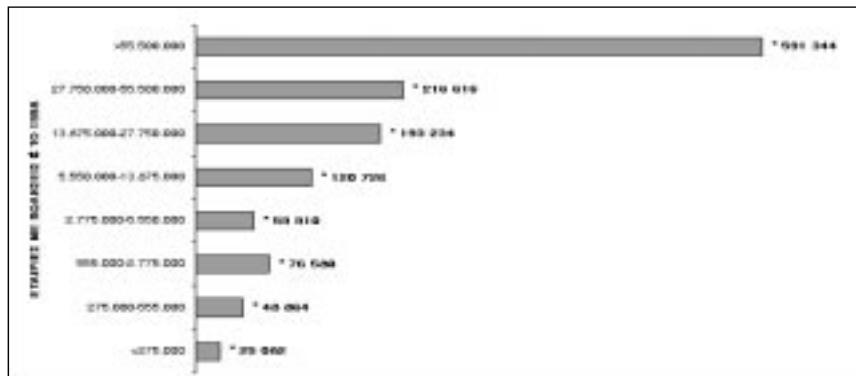
ΟΙ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΣΤΗ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ

Στις εταιρείες που αναπτύσσονται με χαμηλότερο ρυθμό ή στις συρρικνούμενες, τα πρόσθετα πάγια

ουσιαστικά συμβάλλουν στη διατήρηση υφιστάμενων θέσεων απασχόλησης και όχι στη δημιουργία νέων.

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 6

ΠΡΟΣΘΕΤΑ ΚΑΘΑΡΑ ΠΑΓΙΑ ΑΝΑ ΠΡΟΣΘΕΤΗ ΘΕΣΗ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ
ΚΑΤΑ ΜΕΓΕΘΟΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ – ΟΜΑΔΑ ΤΑΧΥΤΕΡΑ
ΑΝΑΠΤΥΞΟΜΕΝΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ 1998-2002 (ΕΥΡΩ)

ΝΕΑ ΕΡΕΥΝΑ ΤΟΥ ΣΕΒ ΓΙΑ ΤΙΣ ΑΝΑΓΚΕΣ ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΩΝ ΑΙΧΜΗΣ

Ηγενική παιδεία είναι αναγνωρισμένη ως η ύψιστη επένδυση της κοινωνίας. Είναι συγχρόνως και θεμελιώδης παράγοντας για την ανταγωνιστικότητα της οικονομίας και των επιχειρήσεων, ιδιαίτερα σήμερα που μεταβαίνουν οι οικονομίες από τη μαζική παραγωγή στην οικονομία της γνώσης και στην παραγωγή προϊόντων με μεγάλη προστιθέμενη αξία και υψηλή ποιότητα, ώστε να χρειάζονται καινοτόμα άτομα και όχι απλά εργατικά χέρια.

Ο ΣΕΒ θεωρεί ότι για να παραμείνουν οι ελληνικές επιχειρήσεις ανταγωνιστικές στην παγκόσμια αγορά, έχουν ανάγκη από ανθρώπινο δυναμικό υψηλής ποιότητας, με προσόντα και ικανότητες υψηλού επιπέδου, για να ανταποκρίνονται στις εξελισσόμενες ανάγκες τους. Η υψηλής ποιότητας εκπαίδευση και κατάρτιση έχει αποδειχθεί ότι εξασφαλίζει τη διατήρηση της απασχόλησης και, συνεπώς, μειώνει την ανεργία.

Σήμερα, διαπιστώνεται σημαντικό κενό μεταξύ των προσόντων και δεξιοτήτων που καλλιεργούνται στην εκπαίδευση και αυτών που χρειάζεται η οικονομία για τους εργαζόμενους.

Υπάρχουν θέσεις που δεν μπορούν να καλυφθούν διότι υπάρχει έλλειμμα σε ειδικευμένο προσωπικό, ενώ παράλληλα η ανεργία αυξάνεται.

Αυτό το έλλειμμα προκαλεί δυσλειτουργία στις αγορές εργασίας, στέκεται εμπόδιο στην ανάπτυξη των επιχειρήσεων και στην αύξηση της απασχόλησης.

Για τους παραπάνω λόγους, ο ΣΕΒ διενεργεί το διάστημα αυτό τη νέα έρευνα για τις ανάγκες ειδικοτήτων αιχμής. Σκοπός είναι το αποτέλεσμα των απαντήσεων να αποτελέσει ένα χρήσιμο εργαλείο για τη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας των επιχειρήσεων, τη διατήρηση της απασχόλησης και παράλληλα τη μείωση της ανεργίας στη χώρα μας. ♦

ΕΠΙΚΑΙΡΟΤΗΤΑ – ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ

ΕΤΑΙΡΙΚΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΥΘΥΝΗ

«Εξασφαλίζοντας ένα μέλλον σταθερότητας και ευημερίας»

Δυναμικό παρών του επιχειρηματικού κόσμου στο ιδιαίτερα σημαντικό για την Ελλάδα διεθνές Συνέδριο για την Εταιρική Κοινωνική Ευθύνη που οργάνωσε στην Αθήνα η Xazlis & Rivas Co Ltd, επίσημος εκπρόσωπος του Economist, σε συνεργασία με τον ΣΕΒ και την υποστήριξη του Ελληνικού Δικτύου για την Εταιρική Κοινωνική Ευθύνη

Διεθνές Συνέδριο για την Εταιρική Κοινωνική Ευθύνη με θέμα: «Εξασφαλίζοντας ένα μέλλον σταθερότητας και ευημερίας» πραγματοποιήθηκε τη Δευτέρα 22 Μαρτίου 2004. Το Συνέδριο, στο οποίο έδωσε δυναμικό παρών ο επιχειρηματικός και ακαδημαϊκός κόσμος της χώρας, οργανώθηκε από την Xazlis & Rivas Co Ltd, επίσημο και αποκλειστικό εκπρόσωπο του Economist στην Ελλάδα, σε συνεργασία με τον Σύνδεσμο Ελληνικών Βιομηχανιών (ΣΕΒ) και με την υποστήριξη του Ελληνικού Δικτύου για την Εταιρική Κοινωνική Ευθύνη. Την έναρξη των εργασιών του Συνέδριου κήρυξε ο υπουργός Απασχόλησης και Κοινωνικής Προστασίας κ. Πάνος Παναγιωτόπουλος, ενώ ακολούθησαν ομιλίες του κ. Οδυσσέα Κυριακόπουλου, Προέδρου του ΣΕΒ, του κ. M. Doyle, Finance Correspondent του Economist, του κ. Νίκου Αναλυτή, Προέδρου του Ελληνικού Δικτύου για την Εταιρική Κοινωνική Ευθύνη, του κ. Γ. Δραπανιώτη, Γενικού Διευθυντού και Μέλους του Δ.Σ. του ΣΕΒ, του κ. Χρ. Γκόρτσου, Γενικού Γραμματέα της Ένωσης Ελληνικών Τραπεζών, του κ. A. Stadler, Senior Advisor του ΟΗΕ, του κ. Γ. Μαρκοπουλιώτη, Διευθυντή του Γραφείου της Ευρωπαϊκής Επιτροπής στην Ελλάδα, καθώς και πολλών άλλων σημαντικών εκπροσώπων της ελληνικής αλλά και της διεθνούς επιχειρηματικής κοινότητας. Κατά τη διάρκεια του δείπνου που παρατέθηκε μετά την ολοκλήρωση των εργασιών του Συνέδριου στο ξενοδοχείο Ledra Marriott, μίλησε ο κ. A. Christie, Αντιπρόεδρος του CSR Europe.

Στην ομιλία του ο υπουργός Απασχόλησης και Κοινωνικής Προστασίας κ. Γ. Παναγιωτόπουλος τόνισε ιδιαίτερα το γεγονός ότι η χρυσή τομή, ο συνδυασμός δηλαδή της ελεύθερης επιχειρηματικής πρωτοβουλίας με την κοινωνική ευαισθησία, την κοινωνική υπευθυνότητα και την οικονομική αποτελεσματικότητα, βελτιώνει, αυξάνει και μακροπρόθεσμα εξασφαλίζει ευκαιρίες οικονομικής και κοινωνικής προόδου για όλους.

Ο Πρόεδρος του ΣΕΒ κ. Οδυσσέας Κυριακόπουλος, εξάλλου, υπογράμμισε ιδιαίτερα τον καιριό και καθοριστικό ρόλο των εργοδοτικών Οργανώσεων, ως θεσμικών φορέων εκπροσώπων επιχειρήσεων, στη δημιουργία ενός ευέλικτου και ανταγωνιστικού περιβάλλοντος, κυρίως μέσω της μακράς παράδοσης στον συνδυασμό της οικονομικής βιωσιμότητας με την κοινωνική ευθύνη. Οι δράσεις όμως, για την ενσωμάτωση της εταιρικής κοινωνικής ευθύνης στις επιχειρησιακές στρατηγικές πρέπει να αναπτύσσονται εθελοντικά και να είναι προσαρμοσμένες στα συγκεκριμένα χαρακτηριστικά κάθε επιχείρησης και στις συγκεκριμένες τοπικές συνθήκες.

Στη συνέχεια ο Πρόεδρος του Ελληνικού Δικτύου για την Εταιρική Κοινωνική Ευθύνη κ. Νίκος Αναλυτής επισήμανε ότι η επιτυχία της διείσδυσης στην

έννοια της εταιρικής κοινωνικής ευθύνης στις μικρομεσαίες επιχειρήσεις, θα είναι τελικά το κριτήριο διάχυσης και επικράτησης μιας νέας αντίληψης στο επιχειρηματικό γήγενεσθαι.

Οι επιχειρήσεις που κινούνται προβλεπτικά, πρόσθεσε, και επιδιώκουν να βελτιώσουν την ανταγωνιστικότητά τους έχουν ήδη αναγνωρίσει και υιοθετήσει τον νέο σύνθετο ρόλο τους που επιβάλλει την ανάπτυξη του κοινωνικού τους ρόλου.

Τέλος ο κ. Δραπανιώτης, Γενικός Διευθυντής και Μέλος του Δ.Σ. του ΣΕΒ, στην ομιλία του προέβαλε τον προβληματισμό σχετικά με τον συνδυασμό Εταιρική Κοινωνική Ευθύνη – Ηθική και Επιχειρηματική Ηθική στο πλαίσιο του επιχειρηματικού γίγνεσθαι και τόνισε ότι παράγοντες, όπως η επιχειρηματική ηθική και η εταιρική κοινωνική ευθύνη είναι συνυφασμένοι μεταξύ τους και συμβάλλουν από κοινού στη διαφοροποίηση της οργανωσιακής κουλτούρας της επιχείρησης στο στενό και στο ευρύτερο επιχειρηματικό περιβάλλον.

Δημοσιεύουμε στη συνέχεια τα κείμενα των ομιλιών του υπουργού Απασχόλησης, του Προέδρου του ΣΕΒ, του Προέδρου του Ελληνικού Δικτύου της Ε.Κ.Ε. και του Γενικού Διευθυντή και Μέλους του Δ.Σ. του ΣΕΒ.

ΕΠΙΚΑΙΡΟΤΗΤΑ – ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ

Η ΟΜΙΛΙΑ ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΟΥ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ κ. ΠΑΝΟΥ ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΥ

Ηενημέρωση και εξοικείωση της επιχειρηματικής κοινότητας με έννοιες και πρακτικές, που συνιστούν μία πολύ σοβαρή και κρίσιμη διάσταση της σύγχρονης επιχειρηματικής δραστηριότητας, τη διάσταση της Κοινωνικής Ευθύνης, αποτελεί αναμφίβολα μια σημαντική πρωτοβουλία. Η διάσταση αυτή αποτελεί προϋπόθεση εκ των ουκάνευ, για να μπορέσει να συμβάλει, στην πράξη, η επιχειρηματικότητα στην όσο το δυνατόν πιο αποφασιστική πρώθηση της βιώσιμης ανάπτυξης, για την πρόοδο και την ευημερία ολόκληρης της ελληνικής κοινωνίας.

Τις επισημάνσεις αυτές έκανε ο υπουργός Απασχόλησης και Κοινωνικής Προστασίας κ. Πάνος Παναγιωτόπουλος εγκαινιάζοντας τις εργασίες του Συνεδρίου για την Εταιρική Κοινωνική Ευθύνη και πρόσθεσε ότι η σύγχρονη ελεύθερη επιχειρηματική πρωτοβουλία αποτελεί την «αιχμή του δόρατος» για την αποφασιστική προώθηση της οικονομικής ανάπτυξης. Παράλληλα, όμως, η εν γένει δραστηριότητα της πρέπει να είναι απολύτως συμβατή με τον κοινωνικό ρόλο της επιχειρηματικότητας και να ενισχύει και όχι να αποδυναμώνει την κοινωνική συνοχή.

Η πολιτική της νέας κυβέρνησης, συνέχισε ο κ. Παναγιωτόπουλος, έχει δύο αδιάσπαστα, αδιαίρετα και απολύτως συμβατά σκέλη: Δραστική συρρίκνωση του «Κράτους - Επιχειρηματία», που δημιουργεί τεράστια ελλείμματα, μειώνει την ανταγωνιστικότητα της ελληνικής οικονομίας και παράγει αναποτελεσματικότητα και, σε κάποιες περιπτώσεις, παράγει διαφθορά. Με ταυτόχρονη και αποφασιστική ενίσχυση του «Κοινωνικού Κράτους», ώστε τα αποτελέσματα της άσκησης της κοινωνικής πολιτικής να είναι αισθητά από τον χαμηλόμισθο, τον χαμηλοσυνταξιούχο, τον άνεργο.

Μόνο με ισχυρή οικονομία και αύξηση του εθνικού πλεονάσματος, πρόσθεσε, μπορεί να στηριχθεί η κοινωνική συνοχή και να εφαρμοσθούν με επιτυχία στην πράξη πολιτικές αναδιανομής, ώστε το κοινωνικό μέρισμα, από την ανάπτυξη, να φθάσει σε όλους και ιδιαίτερα στους οικονομικά αδύνατους.

Έφτασε η ώρα να ενισχύσουμε καθοριστικά την ανταγωνιστικότητα της Ελληνικής οικονομίας, να αναδείξουμε επιτέλους τα συγκριτικά πλεονεκτήματα που έχει η χώρα μας σε ένα παγκοσμιοποιημένο Ευρωπαϊκό αλλά και διεθνές οικονομικό περιβάλλον.

Η χρυσή τομή, ο συνδυασμός δηλαδή της ελεύθερης επιχειρηματικής πρωτοβουλίας με την κοινωνική ευαισθησία, την κοινωνική υπευθυνότητα και την οικονομική αποτελεσματικότητα, βελτιώνει, αυξάνει και μακροπρόθεσμα εξασφαλίζει ευκαιρίες οικονομικής και κοινωνικής πρόοδου για όλους.

Σήμερα οι επιχειρήσεις αντιλαμβάνονται όλοι και

περισσότερο ότι η βιώσιμη και σε βάθος χρόνου επιχειρηματική επιτυχία δεν πραγματοποιείται μόνο με την επιδίωξη του βραχυπρόθεσμου κέρδους, αλλά, αντίθετα, με κοινωνικά υπεύθυνη συμπεριφορά η οποία είναι συμβατή, παράλληλα και με τις δυνάμεις της αγοράς.

Οι σύγχρονες επιχειρήσεις μπορούν να συνεισφέρουν στη βιώσιμη ανάπτυξη, εφόσον ο τρόπος διαχείρισής τους προωθεί την οικονομική ανάπτυξη και αυξάνει την ανταγωνιστικότητα, εξασφαλίζοντας ταυτόχρονα την προστασία του περιβάλλοντος και πρωθώντας την κοινωνική ευθύνη καθώς και τα συμφέροντα των καταναλωτών.

Η σύγχρονη επιχείρηση δεν επιτρέπεται να γίνει τυπική μηχανή συμφερόντων και παραγωγής. Και αυτό γιατί υπάρχει και δρα σε ένα ευρύτερο κοινωνικό σύνολο, από το οποίο αντλεί πόρους, ανθρώπινο δυναμικό, – βεβαίως και το κέρδος – γενικά, την αναγκαία ατμόσφαιρα για να αναπνεύσει και να κινηθεί.

Άρα, έχει σημαντικό μερίδιο ευθύνης για αυτό το σύνολο. Κάθε επιχείρηση αποτελεί ζωτικό μέρος του κοινωνικού σώματος, χρειάζεται δε να αναπτύξει ένα σύγχρονο επιχειρηματικό πρότυπο, με αυθεντικό κοινωνικό πρόσωπο και με σεβασμό απέναντι στο περιβάλλον και στην κοινωνία των πολιτών.

Βρισκόμαστε σε μία εποχή όπου τόσο ο Ιδιωτικός όσο και ο Δημόσιος τομέας βρίσκονται μπροστά σε προκλήσεις για αλλαγές συμπεριφοράς και όρων παιχνιδιού.

Οι αλλαγές που φέρνει η κοινωνική ευθύνη των επιχειρήσεων θα χρειαστούν μία συντονισμένη προσπάθεια, μεταξύ όλων μας, στην οικοδόμηση της συναίνεσης, στην ανταλλαγή εμπειριών και «θετικών πρακτικών», στην κατανόηση και στη διάθεση των αναγκαίων πόρων, όπου αυτό απαιτείται.

Κάτω από αυτές τις συνθήκες, κατέληξε ο κ. Παναγιωτόπουλος, η διεξαγωγή του Συνεδρίου σας, με το συγκεκριμένο αντικείμενο, αποκτά μία ιδιαίτερη βαρύτητα και σημασία.

Με δεδομένη τη δέσμευση της νέας κυβέρνησης, να ενισχύσει αποφασιστικά την υγιή επιχειρηματικό-

ΕΠΙΚΑΙΡΟΤΗΤΑ – ΕΞΕΛΙΞΙΣ

τητα, με έμφαση στη μικρομεσαία επιχείρηση, στο πλαίσιο της εθνικής προσπάθειας για την αύξηση της ανταγωνιστικότητας της Ελληνικής οικονομίας, επιτρέψτε μου να χρησιμοποιήσω αυτό το φιλόξενο βήμα που μου παρέχει σήμερα το Συνέδριο σας, για να απευθυνθώ προς τον εργοδοτικό κόσμο της χώρας και

να τον καλέσω να σταθεί δίπλα στον κόσμο της εργασίας, δίπλα σε όλους τους εργαζόμενους, με φροντίδα, προσοχή και ενδιαφέρον. Γιατί στην οικονομική ανάπτυξη και ευημερία πρέπει να πάμε όλοι μαζί. Και η Κοινωνία του μέλλοντός μας πρέπει να ανήκει σε όλους, χωρίς αποκλεισμούς, χωρίς εξαιρέσεις. ♦

Η ΟΜΙΛΙΑ ΤΟΥ ΠΡΟΕΔΡΟΥ ΤΟΥ ΣΥΝΔΕΣΜΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΩΝ (ΣΕΒ) κ. ΟΔΥΣΣΕΑ ΚΥΡΙΑΚΟΠΟΥΛΟΥ

Τον υπουργό Απασχόλησης διεδέχθη στο βήμα ο Πρόεδρος του Συνδέσμου Ελληνικών Βιομηχανιών (ΣΕΒ) κ. Οδυσσέας Κυριακόπουλος, ο οποίος επισήμανε ότι, ή έννοια της «βιώσιμης ανάπτυξης» απασχολεί τον επιχειρηματικό κόσμο και τις κυβερνήσεις όλου του πλανήτη τα τελευταία τουλάχιστον 30 χρόνια. Από τη συνδιάσκεψη της Στοκχόλμης, για την άμεση αντιμετώπιση του προβλήματος της καταστροφής του περιβάλλοντος, στη Συνδιάσκεψη των Ηνωμένων Εθνών για το Περιβάλλον και την Ανάπτυξη του Ρίο Ντε Τζανέιρο, το Γιοχάνεσμπουργκ, το Κίοτο, όλοι στην ουσία αυτά τα χρόνια αναφέρονται στην ανάγκη να βρούμε μία ισορροπία μεταξύ της οικονομικής ανάπτυξης, της ευημερίας των λαών αλλά και του φυσικού περιβάλλοντος.

Η βιώσιμη ανάπτυξη, όπως τόνισε, πρόσθεσε μία νέα πτυχή στις σύγχρονες προκλήσεις. Οι έντονοι ρυθμοί της παγκοσμιοποιημένης οικονομίας, οι ταχύτατες τεχνολογικές εξελίξεις, η ανάπτυξη της θεωρίας των «stakeholders» για την επιχειρηματική θητική και την εταιρική διακυβέρνηση, η αυξανόμενη δύναμη και επιρροή των Μη Κυβερνητικών Οργανισμών, έδωσαν μία νέα διάσταση στον προβληματισμό σχετικά με τον ρόλο και τις ευθύνες των επιχειρήσεων.

Το ευρωπαϊκό και διεθνές περιβάλλον, μέσα στο οποίο λειτουργούν σήμερα οι επιχειρήσεις, χαρακτηρίζεται από πολυπλοκότητα. Πολλές είναι οι ευκαιρίες για νέες δυνατότητες ανάπτυξης αλλά πολλές είναι και οι προκλήσεις και οι υποχρεώσεις για αυτούς που αναλαμβάνουν τις πρωτοβουλίες αυτές, ιδιαίτερα στη χώρα μας, όπου το νομοθετικό πλαίσιο είναι τόσο ασαφές και οι επιχειρήσεις συνεχώς αντιμετωπίζουν προβλήματα δεδομένου ότι τίποτα δεν είναι πλέον σταθερό.

Όμως, μέσα στα πλαίσια των νόμιμων δραστηριοτήτων τους, οι μεγάλες και οι μικρές επιχειρήσεις, έχουν την υποχρέωση να συμβάλλουν στην εξασφάλιση βιώσιμων κοινοτήτων και κοινωνιών ενώ είναι προφανής στόχος για όλους η οικονομική ανάπτυξη και η διατήρηση της κοινωνικής συνοχής.

Η «Εταιρική Κοινωνική Ευθύνη», συνέχισε ο κ. Κυριακόπουλος, όρος κοινά αποδεκτός και αναγνωρίσιμος πλέον, συνδέεται στενά με την έννοια της «τριπλής προσέγγισης», σύμφωνα με την οποία για

να είναι μία εταιρεία βιώσιμη πρέπει να είναι οικονομικά ασφαλής, να ελαχιστοποιεί τις αρνητικές περιβαλλοντικές επιπτώσεις και να δρα λαμβάνοντας σοβαρά υπόψη την κοινωνία μέσα στην οποία δρα και τις προσδοκίες της κοινωνίας.

Ονομαστικά, με τον όρο «κοινωνική ευθύνη μιας επιχείρησης» εννοούμε μία νέα, σύγχρονη αντίληψη διοίκησης που επηρεάζει άμεσα και καθοριστικά τις βασικές εταιρικές αξίες και αρχές και επαγγέλλεται νέους τρόπους διαχείρισης των αλλαγών που συμβαίνουν στην παγκόσμια κοινωνία με στόχο τη συμφιλίωση της οικονομικής ανάπτυξης και της κοινωνικής ευημερίας. Στο πλαίσιο αυτό, ο ρόλος των εργοδοτικών οργανώσεων είναι καίριος και καθοριστικός.

Ο ΣΕΒ και οι άλλες εργοδοτικές οργανώσεις καλούνται σήμερα να συμβάλλουν στη δημιουργία ενός ευέλικτου και ανταγωνιστικού περιβάλλοντος αφενός, το οποίο να υποστηρίζει άμεσα και αποτελεσματικά τον στόχο που τέθηκε στη Λισαβόνα «να καταστεί η Ευρωπαϊκή Ένωση η πλέον ανταγωνιστική και δυναμική, βασιζόμενη στη γνώση, οικονομία στον κόσμο με ικανότητα αειφόρου οικονομικής ανάπτυξης με περισσότερες και καλύτερες θέσεις εργασίας και μεγαλύτερη κοινωνική συνοχή».

Είναι κοινά αποδεκτό ότι, προκειμένου οι επιχειρήσεις να αυξήσουν την ανταγωνιστικότητά τους και να αντεπεξέλθουν στις προκλήσεις της μετάβασης στην οικονομία της γνώσης, δίνουν ιδιαίτερη βαρύτητα στην ανταλλαγή εμπειριών και στη μελέτη των

ΕΠΙΚΑΙΡΟΤΗΤΑ – ΕΞΙΔΙΕΣ

«βέλτιστων πρακτικών» σε θέματα σχετικά με την εταιρική κοινωνική ευθύνη και σε άλλα.

Οι εργοδοτικές οργανώσεις, ως θεσμικοί φορείς που εκπροσωπούν επιχειρήσεις, και ο ΣΕΒ μεταξύ αυτών, έχουν μακρά παράδοση στον συνδυασμό της οικονομικής βιωσιμότητας με την κοινωνική ευθύνη. Αυτό έχει εξασφαλιστεί κυρίως μέσω του διαλόγου μεταξύ των ενδιαφερομένων μερών και με της συμμετοχικής διαδικασίας που θεσμοθετήθηκε και με την ΟΚΕ (Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή). Αυτές, επομένως, μπορούν να αποτελέσουν πρότυπα για άλλες επιχειρηματικές μονάδες / οργανώσεις, σωματεία και συνεταιρισμούς, οι διαδικασίες αυτές του διαλόγου.

Στον ΣΕΒ, τόνισε ο κ. Κυριακόπουλος, πιστεύουμε στις αρχές του επιχειρηματικού ήθους και της εταιρικής κοινωνικής ευθύνης.

Στο κείμενο, όπου διατυπώνουμε την αποστολή μας, υποστηρίζουμε ενεργά την αύξηση της επιχειρηματικότητας και της αποτελεσματικότητας των επιχειρήσεων, με σεβασμό όμως στην κοινωνική συνοχή και το περιβάλλον, αποβλέποντας έτσι στη δημιουργία συνθηκών ανάπτυξης και πλήρους απασχόλησης στη χώρα μας.

Ταυτόχρονα, ενισχύουμε τον κοινωνικό ρόλο των επιχειρήσεων και προβάλλουμε τη σημαντική συνεισφορά των μελών μας στο κοινωνικό σύνολο. Ενθαρρύνουμε όλα τα μέλη του ΣΕΒ να συμπεριλάβουν στην εταιρική τους στρατηγική θέματα που άπτονται της εταιρικής κοινωνικής ευθύνης, να υιοθετήσουν κανόνες εταιρικής διακυβέρνησης και να ευαισθητοποιηθούν στα θέματα της αειφόρου / βιώσιμης ανάπτυξης με σεβασμό απέναντι στο φυσικό μας περιβάλλον.

Σε ευρωπαϊκό επίπεδο, ο ΣΕΒ συμμετέχει ενεργά μέσω της UNICE στην καινοτόμο πρωτοβουλία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, η οποία θεσμοθέτησε το Ευρωπαϊκό Πολυμερές Forum για την Εταιρική Κοινωνική Ευθύνη (European Multistakeholder Forum on CSR).

Το Forum αυτό έχει ως σκοπό την προώθηση της καινοτομίας, της διαφάνειας, της σύγκλισης και της ανταλλαγής καλών πρακτικών και εργαλείων, ενθαρρύνοντας τις επιχειρήσεις και όλους τους stakeholders να ενσωματώσουν με τον καλύτερο δυνατό τρόπο τις πρακτικές της Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης.

Το Πολυμερές Forum συνεδριάζει σε πολιτικό επίπεδο (ολομέλεια) σχετικά με το πρόγραμμα εργασίας, τις κατευθυντήριες γραμμές και την εσωτερική αξιολόγηση της προόδου και σε επίπεδο θεματικών

συζητήσεων στρογγυλής τραπέζης για την εφαρμογή του προγράμματος εργασίας.

Στόχος του είναι να παρουσιάσει ώς το τέλος του 2004 έκθεση στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή σχετικά με το έργο του και στη συνέχεια η Επιτροπή θα αξιολογήσει τα αποτελέσματα και θα προβεί στις κατάλληλες ενέργειες για την περαιτέρω προώθηση της εταιρικής κοινωνικής ευθύνης σε ευρωπαϊκό επίπεδο.

Ειδικότερα, στο Round Table με θέμα «Fostering CSR among SMEs», στο οποίο συμμετέχει ενεργά ο ΣΕΒ, εξετάστηκε το ζήτημα της εταιρικής κοινωνικής ευθύνης σε σχέση με τα 20 εκατομμύρια μικρές και MME που υπάρχουν στην Ευρωπαϊκή Ένωση (25 εκ. στη διευρυμένη Ευρώπη).

Σημαντικό συμπέρασμα αποτελεί ότι τα θέματα, οι προσεγγίσεις και τα εργαλεία που θα χρησιμοποιηθούν για την ενσωμάτωση κοινωνικά υπεύθυνων πρακτικών διαφέρουν ανάλογα με το μέγεθος και το είδος της επιχείρησης, την τοποθεσία, τις εταιρικές πρακτικές τους και από πολλούς άλλους παράγοντες.

Το θέμα αυτό απασχολεί και πρέπει να απασχολεί τη χώρα μας, όπου η συντριπτική πλειοψηφία των επιχειρήσεων εντάσσονται στην κατηγορία των μικρομεσαίων επιχειρήσεων.

Ο ΣΕΒ συμβάλλει ώστε η έννοια, οι πρακτικές και τα εργαλεία της εταιρικής κοινωνικής ευθύνης να προσαρμοστούν έτσι ώστε να είναι κατάλληλα για τις ειδικές συνθήκες κάθε επιχείρησης.

Παρ' όλα αυτά, δεν πρέπει να παραβλέπουμε το γεγονός ότι πολλές μικρομεσαίες επιχειρήσεις εφαρμόζουν ήδη κοινωνικά και περιβαλλοντικά υπεύθυνες πρακτικές χωρίς να γνωρίζουν τη σχετική έννοια ή να κοινοποιούν τις δραστηριότητές τους.

Παράλληλα, έχουν ήδη σημαντική συνεισφορά δημιουργώντας και εξασφαλίζοντας θέσεις εργασίας, παρέχοντας προϊόντα, ποιότητα και υπηρεσίες στην κοινωνία, αποτελώντας ήδη πηγή παραγωγικότητας, απασχόλησης και οικονομικής ανάπτυξης. Οι MME αναγνωρίζονται ολοένα και περισσότερο ως κινητήρια δύναμη για να αναπτυχθεί το επιχειρηματικό πνεύμα, η καινοτομία και να βελτιωθεί η ανταγωνιστικότητα της κάθε οικονομίας. Επομένως, ο ρόλος τους είναι ιδιαίτερα σημαντικός προκειμένου να επιτευχθεί ο στρατηγικός στόχος της Λισανόνας.

Επιτρέψτε, είπε στη συνέχεια, να επισημάνω κάτι που είναι σημαντικό. Στον ΣΕΒ θεωρούμε ότι δεν υπάρχει ενιαία «συνταγή» Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης που να ταιριάζει απόλυτα σε κάθε επιχείρηση.

ΕΠΙΚΑΙΡΟΤΗΤΑ – ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ

Για να είναι επιτυχείς αυτές οι δράσεις πρέπει να αναπτύσσονται **εθελοντικά** μέσα από τις εταιρείες, χωρίς νέους κανονισμούς και νέα νομοθεσία. Οι σχετικές ενέργειες θα πρέπει να είναι προσαρμοσμένες στα συγκεκριμένα χαρακτηριστικά κάθε επιχείρησης και στις συγκεκριμένες τοπικές συνθήκες, καθώς νομοθετικά καθοριζόμενες υποχρεώσεις θα αλλοίωναν το νόημα και, κατ' επέκταση, την ουσία της κοινωνικής υπευθυνότητας.

Η κοινωνικά υπεύθυνη συμπεριφορά αποτελεί έναν τρόπο παροχής προστιθέμενης αξίας τόσο στην επιχείρηση όσο και στην κοινωνία. Τα επιχειρηματικά οφέλη μπορεί να είναι μετρήσιμα, βάσει της ύπαρξης υψηλότερων κερδών ή αυξημένων πωλήσεων, τις περισσότερες πειρπάσεις, όμως, είναι η καινοτομία για άυλα και, επομένως, δύσκολα μπορούν να εκφραστούν ποσοτικά τα οφέλη της εταιρικής κοινωνικής ευθύνης και πολιτικής.

Παρ' όλα αυτά, δεν πρέπει να ξεχνάμε ότι για να είναι βιώσιμη και αξιοποιήσιμη η κοινωνικά υπεύθυνη πρακτική, χρειάζεται κατ' αρχήν να υπάρχουν οι προ-υποθέσεις οικονομικής βιωσιμότητας που να επιτρέπουν στην επιχείρηση να επιβιώνει και να ευημερεί διαχρονικά.

Στα πιο συχνά επιχειρηματικά οφέλη μπορούμε να αναφέρουμε ενδεικτικά τη μεγαλύτερη ικανοποίηση και εμπιστοσύνη του πελάτη, τις νέες επιχειρηματικές ευκαιρίες μέσω της καινοτομίας ή της διαφοροποίησης των αγορών, τα περισσότερα κίνητρα που αποκτά σταδιακά το ανθρώπινο δυναμικό, τις βελτιωμένες σχέσεις με την τοπική κοινότητα, την εξοικονόμηση δαπανών και τη δημιουργία καλύτερης φή-

μης της επιχείρησης, μιας φήμης που αποκτά όλο και μεγαλύτερη αξία. Πιο δύσκολο βέβαια είναι να μετρηθούν δείκτες, όπως οι αντίκτυποι στην κοινωνία, όπως η μεγαλύτερη ικανοποίηση από τη θέση εργασίας, η ένταξη μειονεκτουσών ομάδων στην αγορά εργασίας, η οικονομική αναζωογόνηση και η δημιουργία θέσεων εργασίας για την τοπική κοινότητα ή μειωμένες επιπτώσεις απέναντι στο περιβάλλον.

Βασικό στοιχείο της βιωσιμότητας της κοινωνικά υπεύθυνης πρακτικής αποτελεί αναμφισβήτητα το γεγονός ότι η «ενασχόληση» της επιχείρησης δεν θα πρέπει να αποτελεί απλώς μία ευκαιριακή, περιστασιακή δράση αλλά μία πλέον μακροπρόθεσμη δέσμευση. Η ίδεα της συνεχούς βελτίωσης και μάθησης εγκλείει ευκαιρίες από πλευράς ανάπτυξης νέων αγορών και νέων προϊόντων, καθώς πολλές επιχειρήσεις εστιάζονται στην ποιότητα και στην καινοτομία.

Καταλήγοντας ο κ. Κυριακόπουλος τόνισε ότι στο σύγχρονο παγκοσμιοποιημένο και έντονα ανταγωνιστικό περιβάλλον, η έννοια της εταιρικής κοινωνικής ευθύνης δημιουργεί συγκριτικό πλεονέκτημα για την επιχείρηση, η οποία καλείται να επαναπροσδιορίσει και να διαμορφώσει την επιχειρηματική της στρατηγική, ενσωματώνοντας τις σύγχρονες αντιλήψεις και αποκτώντας με αυτόν τον τρόπο νέα ανταγωνιστικά πλεονεκτήματα σε ένα παγκόσμιο περιβάλλον που διακρίνεται μεν από τις συνεχείς και αστάθμητες μεταβολές, αλλά ταυτόχρονα εμφανίζεται να επηρεάζεται όλο και περισσότερο από παράγοντες και παραμέτρους κοινωνικού χαρακτήρα και περιεχομένου. ♦

Η ΣΥΓΧΡΟΝΗ ΑΝΤΙΛΗΨΗ ΤΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ: ΕΤΑΙΡΙΚΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΥΘΥΝΗ

Η ομιλία του Προέδρου του Ελληνικού Δικτύου της Ε.Κ.Ε. κ. Νίκου Αναλυτή

Ακολούθως τον λόγο έλαβε ο κ. Νίκος Αναλυτής, Πρόεδρος του Ελληνικού Δικτύου της Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης, ο οποίος τόνισε ότι η κυριαρχούσα αντίληψη για τον ρόλο και τις υποχρεώσεις των επιχειρήσεων μέχρι πριν από μερικά χρόνια ήταν ότι αυτός οριζόταν από την καλή οικονομική απόδοση για τους μετόχους, τη συμμόρφωση με την κείμενη νομοθεσία και την προσπάθεια για συνεχή βελτίωση της ανταγωνιστικότητάς τους.

Η παγκοσμιοποίηση, τόνισε, και η απελευθέρωση των αγορών, οι ταχύτατες εξελίξεις στις τεχνολογίες της επικοινωνίας, ο πλουραλισμός στην πληροφόρηση, η αύξηση της επιφροής των καταναλωτών,

η διαφοροποίηση των αναγκών και των προσδοκιών των πολιτών της υπό διαμόρφωση παγκόσμιας κοινότητας και παράλληλα η αποδυνάμωση του παραδοσιακού ρόλου του κράτους, όλοι παράγοντες

ΕΠΙΚΑΙΡΟΤΗΤΑ – ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ

αλληλοσυνδεόμενοι, διαμορφώνουν ένα νέο κοινωνικό, πολιτικό και οικονομικό πλαίσιο που αναδεικνύει πλέον τον σύνθετο ρόλο της επιχείρησης ως βασικού συντελεστή τόσο της οικονομικής όσο και της κοινωνικής προοπτικής και ανάπτυξης.

Οι νέες συνθήκες δεν ανατρέπουν σε καμία περίπτωση τον παραδοσιακό ρόλο της επιχείρησης. Αναδεικνύουν ωστόσο ταυτόχρονα με αυτόν τη συμβολή και επίδραση των επιχειρήσεων στην κοινωνική πρόοδο και συνοχή, ως συνάρτηση και συνέπεια μίας αποτελεσματικής και επιτυχημένης επιχειρηματικής δραστηριότητας.

Η διεργασία της «παγκοσμιοποίησης», ως μία περίπλοκη και συνεχώς εξελισσόμενη κατάσταση που ενισχύει την ολοένα αυξανόμενη αλληλεπίδραση μεταξύ των αγορών, των οικονομιών και των επιχειρήσεων σε διεθνές επίπεδο, έχει διευρύνει σημαντικά τον προβληματισμό σχετικά με τη συνειδητοποίηση και την αλλαγή συμπεριφοράς τόσο σε ατομικό όσο και σε εταιρικό επίπεδο.

Στο πλαίσιο αυτό η Εταιρική Κοινωνική Ευθύνη ενώ δεν αποτελεί πρακτικά μία νέα θεωρία¹, χρησιμοποιείται ως όρος για να προσδιορίσει τον σύγχρονο και σύνθετο ρόλο της επιχειρηματικής δράσης, ο οποίος οφείλει να συνδυάζει την οικονομική αποτελεσματικότητα με κοινωνική συνεισφορά και περιβαλλοντική ευαισθησία.

Από τις αρχές της δεκαετίας του 1990 ολοένα και περισσότερο γίνεται λόγος για την Εταιρική Κοινωνική Ευθύνη με πλήθος πρωτοβουλίες τόσο σε διεθνές όσο και σε ευρωπαϊκό επίπεδο. Ωστόσο ακόμη και σήμερα δεν υπάρχει ένας κοινά αποδεκτός ορισμός για την Εταιρική Κοινωνική Ευθύνη, εξαιτίας του ότι το θέμα είναι πολύπλευρο, πολυδιάστατο και συνδέεται άμεσα και με τη φιλοσοφία του κάθε λαού, όπως και με το επίπεδο οικονομικής και κοινωνικής ανάπτυξης της κάθε χώρας.

Στην Ευρωπαϊκή Ένωση μετά τον διάλογο που αναπτύχθηκε από την έκδοση της Πράσινης Βίβλου με τίτλο «Προώθηση ενός ευρωπαϊκού πλαισίου για την Εταιρική Κοινωνική Ευθύνη» από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, τον Ιούνιο του 2001, η Εταιρική Κοινωνική Ευθύνη ορίζεται ως: «**Η έννοια, σύμφωνα με την οποία οι εταιρείες ενσωματώνουν σε εθελοντική βάση κοινωνικές και περιβαλλοντικές ανησυχίες**

1. Στοιχεία της πρακτικής αυτής διαπιστώνονται από τις αρχές της βιομηχανικής εποχής.

στις επιχειρηματικές τους δραστηριότητες και στις επαφές τους με άλλα ενδιαφερόμενα μέρη».

Είναι ορισμός αρκετά γενικευμένος, αλλά πιστεύω ότι έτσι θα πρέπει να είναι αφού για την Ε.Κ.Ε. δεν μπορεί να υπάρχουν κοινά πρότυπα ή κοινές συνταγές κατάλληλες για όλους.

Κάθε χώρα, κάθε τομέας και επιχείρηση, πρέπει να αναζητήσει και εφαρμόσει το είδος των δράσεων που της ταιριάζουν, ανάλογα με το αντικείμενο με το οποίο ασχολείται, με το μέγεθός της και τις δυνατότητές της, με το συγκεκριμένο κοινωνικό περιβάλλον μέσα στο οποίο λειτουργεί.

Στο σημείο αυτό θα πρέπει να σημειωθεί ότι παρόλο που, όπως ήδη προαναφέρθηκε, δεν υπάρχει ακόμη ένας κοινά αποδεκτός ορισμός σε παγκόσμιο επίπεδο, υπάρχει συμφωνία στα κύρια χαρακτηριστικά που προσδιορίζουν την έννοια της Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης και αυτά συνοψίζονται στα παρακάτω σημεία:

- Η Ε.Κ.Ε. είναι εθελοντική συμπεριφορά των επιχειρήσεων που ξεπερνάει τις νομικές υποχρεώσεις αποσκοπώντας στο μακροπρόθεσμο επιχειρηματικό συμφέρον.
- Συνδέεται στενά με την έννοια της βιώσιμης ανάπτυξης και ιδιαίτερα με τις οικονομικές, κοινωνικές και περιβαλλοντικές της διαστάσεις.
- Αφορά στρατηγική επιλογή και τρόπο διαχείρισης των επιχειρήσεων και όχι απλώς ένα προαιρετικό πρόσθετο στις κύριες δραστηριότητές τους σύστημα.

Όλα αυτά οδηγούν στο συμπέρασμα ότι προσεγγίζοντας τον σύνθετο ρόλο των επιχειρήσεων στη σημερινή εποχή, θα πρέπει να συμφωνήσουμε ότι οι επιχειρήσεις δεν λειτουργούν στο κενό και ανεξάρτητα από την Κοινωνία. Αποτελούν μέλη της και είναι οι ίδιες μικρά ή μεγάλα κοινωνικά υποσύνολα.

Η ενσωμάτωση της Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης στη συνολική εταιρική στρατηγική προϋποθέτει την ετοιμότητα και την ωριμότητα της επιχείρησης να αναλάβει τον σύνθετο ρόλο της, αλλά και να προγραμματίσει την ανάπτυξη πρακτικών εφαρμογών, αφού μόνο με το έργο και όχι με τα λόγια μπορεί η διάσταση αυτή να αποδώσει πραγματικούς καρπούς.

Ακόμη, απαιτείται αυστηρός διαχωρισμός μεταξύ προγραμμάτων δημοσίων σχέσεων και δράσεων, που κύριο χαρακτηριστικό έχουν την Κοινωνική Ευθύνη.

Οι επιχειρήσεις ενεργοποιήθηκαν έγκαιρα προς την κατεύθυνση αυτή δημιουργώντας δίκτυα και

ΕΠΙΚΑΙΡΟΤΗΤΑ – ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ

συνεργασίες με σκοπό να ενταχθούν σε μία διαδικασία συνεχούς μάθησης και προβληματισμού σχετικά με την εφαρμογή της Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης στην πράξη.

Ως ενδεικτικά παραδείγματα της προσπάθειας αυτής αξίζει να αναφερθούν εταιρικά δίκτυα, όπως το Ευρωπαϊκό δίκτυο CSR EUROPE, που ιδρύθηκε το 1994, με την υποστήριξη και του τότε Προέδρου της Ευρωπαϊκής Επιτροπής Jacques Delors, το οποίο στη συνέχεια υποστήριξε την ανάπτυξη αντίστοιχων εθνικών δικτύων στις χώρες μέλη της Ε.Ε., και το World Business Council for Sustainable Development, που ιδρύθηκε το 1995 και αναπτύσσει διεθνική και κλαδική δραστηριότητα.

Η Ελλάδα συμμετέχει ενεργά στην προσπάθεια αυτή με το Ελληνικό Δίκτυο για την Εταιρική Κοινωνική Ευθύνη που ιδρύθηκε τον Ιούνιο του 2000 βασιζόμενο στην εγρήγορση και την προσπάθεια 13 ελληνικών επιχειρήσεων και τριών συλλογικών επιχειρηματικών φορέων που αποτέλεσαν και τα ιδρυτικά μέλη του. Σκοπός του Ελληνικού Δικτύου είναι η προώθηση της έννοιας της Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης και των καλών πρακτικών που αναπτύσσονται για την εφαρμογή της στις ελληνικές επιχειρήσεις, αλλά και στην ευρύτερη κοινή γνώμη. Για την επίτευξη του σκοπού του το Ελληνικό Δίκτυο για την Εταιρική Κοινωνική Ευθύνη:

- αναπτύσσει δράσεις για την ανάδειξη και αξιοποίηση εμπειριών και καλών πρακτικών των επιχειρήσεων,

- αξιοποιεί την τεχνογνωσία και πληροφόρηση σε εθνικό, ευρωπαϊκό και διεθνές επίπεδο για την υποστήριξη των επιχειρήσεων και την παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών στην ανάπτυξη σχετικών δραστηριοτήτων,

- κινητοποιεί τις επιχειρήσεις, αξιολογεί και προωθεί εργαλεία που αποσκοπούν στην εφαρμογή των αρχών της Ε.Κ.Ε. τόσο στο εσωτερικό όσο και στο εξωτερικό περιβάλλον των επιχειρήσεων,

- αναλαμβάνει πρωτοβουλίες, διεξάγει και συμμετέχει σε έρευνες και μελέτες καθώς και σε προγράμματα που σχετίζονται με τον σκοπό του, διοργανώνει εκπαιδευτικές, ενημερωτικές και άλλες εκδηλώσεις,

- προβάλλει και δημοσιοποιεί με ποικίλους τρόπους τη δράση των επιχειρήσεων στον τομέα της Ε.Κ.Ε.,

- συμμετέχει ως μέλος και συνεργάζεται με διά-

φορους φορείς ή όργανα συναφών ενδιαφερόντων σε εθνικό, ευρωπαϊκό και διεθνές επίπεδο,

- συμμετέχει ενεργά στον ευρύτερο διάλογο και σε εκδηλώσεις και συζητήσεις σχετικές με την Ε.Κ.Ε.

Στη σύντομη παρουσία του μέχρι σήμερα, το Ελληνικό Δίκτυο για την Ε.Κ.Ε. έχει αυξήσει τον αριθμό των μελών του σε 60 επιχειρήσεις και συλλογικούς φορείς, ενώ συμμετέχει ενεργά στην υλοποίηση της ευρωπαϊκής επιχειρηματικής εκστρατείας για τη διάδοση και ανάπτυξη της Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης (Ε.Κ.Ε.).

Στο πλαίσιο αυτό, το Ελληνικό Δίκτυο για την Ε.Κ.Ε. διεξήγαγε την πρώτη ποιοτικού χαρακτήρα έρευνα για την Εταιρική Κοινωνική Ευθύνη σε εθνικό επίπεδο.

Επίσης, διοργάνωσε στην Αθήνα τον Νοέμβριο του 2001 το πρώτο Ευρωπαϊκό Συνέδριο για την Ε.Κ.Ε., το οποίο αποτέλεσε και την έναρξη ενός πανευρωπαϊκού Επιχειρηματικού Μαραθωνίου που θα ολοκληρωθεί το 2005 με τη σύνοψη των συμπερασμάτων από όλες τις εκδηλώσεις στις χώρες της Ε.Ε. και την απονομή των πρώτων Ευρωπαϊκών Βραβείων για υποδειγματικές πρακτικές Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης.

Συνοψίζοντας θα πρέπει να τονίσουμε ότι το συγκεκριμένο θέμα αφορά στην ανάπτυξη μίας διαφορετικής νοοτροπίας και συμπεριφοράς, άρα δεν υπάρχει ένα «μοντέλο» που να ταιριάζει σε κάθε μορφή επιχειρηματικής δραστηριότητας.

Στο πλαίσιο αυτό μπορούμε να διακρίνουμε κυρίως τρεις βασικούς άξονες, που λειτουργούν μεταξύ τους συμπληρωματικά και οι οποίοι καθορίζουν εκτός από τον κοινωνικό ρόλο των επιχειρήσεων και τη σύγχρονη έννοια της ανταγωνιστικότητας.

Ο πρώτος άξονας, στον οποίο θα πρέπει να αναφερθούμε, είναι το εσωτερικό περιβάλλον της επιχείρησης, το ανθρώπινο δυναμικό της και η ποιοτική σχέση του με την επιχείρηση.

Το ανθρώπινο δυναμικό είναι ο φορέας όλων των ικανοτήτων και των γνώσεων που συμβάλλουν καθοριστικά στη σύγχρονη έννοια της ανταγωνιστικότητας και όπου οι έννοιες της παραγωγικότητας, της αποδοτικότητας και της συνεχούς βελτίωσης τείνουν να γίνουν ταυτόσημες και μεγέθη σχετικά τόσο στον χώρο όσο και στον χρόνο.

Ο δεύτερος άξονας που συνθέτει την έννοια του

ΕΠΙΚΑΙΡΟΤΗΤΑ – ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ

κοινωνικού ρόλου των επιχειρήσεων είναι η συμμετοχή και συνεισφορά τους στην κοινωνία.

Λαμβάνοντας υπόψη μας καταρχήν ότι η επιχείρηση αποσκοπεί στο να δημιουργεί κέρδος από την παραγωγή και πώληση αγαθών και υπηρεσιών και απευθύνεται στα μέλη του κοινωνικού συνόλου με την ιδιότητά τους ως πελάτες - καταναλωτές. Τα προϊόντα και οι υπηρεσίες που παράγει και προσφέρει η επιχείρηση θα πρέπει καταρχήν να ικανοποιούν τις ανάγκες και τις προσδοκίες των πελατών - καταναλωτών για να είναι ανταγωνιστικά. Η ικανοποίηση των πελατών είναι εκείνη που καθορίζει τη σχέση εμπιστοσύνης της αγοράς προς την επιχείρηση και διασφαλίζει άμεσα την κερδοφορία της και, φυσικά, τη βιωσιμότητά της.

Παράλληλα, η επιχείρηση βρίσκεται εγκατεστημένη σε μία συγκεκριμένη ή περισσότερες περιοχές και συμμετέχει με την παρουσία της στο οικονομικό και κοινωνικό γίγνεσθαι της περιοχής ή των περιοχών στις οποίες λειτουργεί. Η επιχείρηση αντλεί ανθρώπινους πόρους για να στελεχωθεί από την τοπική κοινωνία, αξιοποιεί φυσικούς πόρους από το περιβάλλον γύρω της ως πρώτες ύλες και συμμετέχει στη συνολική προοπτική ανάπτυξης της κάθε περιοχής.

Για τους λόγους αυτούς δεν μπορεί σε καμία περίπτωση να είναι αδιάφορη για τις συνθήκες που επικρατούν στην περιοχή της και στο ευρύτερο κοινωνικό σύνολο με το οποίο γειτνιάζει.

Ο βαθμός ευαισθητοποίησης και συνειδητοποίησης μίας επιχείρησης στη συμβολή της στη συνολική ανάπτυξη, ευημερία και πρόοδο μίας περιοχής και της τοπικής κοινωνίας της καθορίζουν την άμεση ή έμμεση συμμετοχή της σε αυτή.

Τέλος, η επιφρονή μίας επιχείρησης στο φυσικό περιβάλλον και μέσω αυτής στις μελλοντικές γενιές είναι ο τρίτος άξονας της έκφρασης του κοινωνικού ρόλου της επιχείρησης.

Το περιβάλλον δεν μας ανήκει, το έχουμε δανεισθεί από τις επόμενες γενιές και οφείλουμε να το διαχειρισθούμε με ιδιαίτερο σεβασμό και σύνεση.

Η ιδιαίτερη σημασία του τρίτου άξονα έχει δημιουργήσει μια νέα θεωρία για την αναπτυξιακή στρατηγική των επιχειρήσεων που στα ελληνικά μεταφράζεται με τον όρο «Αειφόρος Ανάπτυξη».

Σύμφωνα με τον ορισμό αυτό η οικονομική ανάπτυξη, η προστασία του περιβάλλοντος και η κοινω-

νική ανάπτυξη είναι άξονες αλληλένδετοι και αλληλοεξαρτώμενοι.

Μία τέτοια στρατηγική μπορεί να υποστηριχθεί από επενδύσεις που εξασφαλίζουν τη βέλτιστη αξιοποίηση όλων των απαιτούμενων πόρων φυσικών, ανθρώπινων και οικονομικών, για τη δημιουργία και διάθεση των προϊόντων με μεγάλη προστιθέμενη αξία και κύκλο ζωής.

Η συνάρτηση των τριών αξόνων που αποτελούν τις βασικές εκφράσεις του κοινωνικού προσώπου της επιχείρησης με την έννοια της ανταγωνιστικότητας δεν είναι ούτε απλή ούτε αυτονόητη.

Οι επιχειρήσεις, όμως, που κινούνται προβλεπτικά και επιδιώκουν να βελτιώσουν την ανταγωνιστικότητά τους έχουν ήδη αναγνωρίσει και υιοθετήσει τον νέο σύνθετο ρόλο τους. Προσπαθούν δε, κυρίως μέσω της ανάπτυξης κατάλληλων συνεργασιών και δικτυώσεων, να βελτιώσουν την απόδοσή τους και στον τομέα της κοινωνικής τους συμμετοχής και υπευθυνότητας.

Και φυσικά, η υπευθυνότητα αυτή κινείται μετά την εφαρμογή της ισχύουσας νομοθεσίας, αφού αυτή θεωρείται αυτονόητη και ... για ό,τι εφαρμόζεται πέραν των νομικών ορίων.

Τέλος, η συνολική προσέγγιση του θέματος από την επιχείρηση ανάλογα με τον κλάδο και τη μορφή (τοπική, περιφερειακή, διεθνής) της δραστηριότητάς της είναι το βασικό στοιχείο για τον προσδιορισμό της έννοιας της «καλής πρακτικής» στην Εταιρική Κοινωνική Ευθύνη και όχι η αποσπασματική επιλογή δράσεων χορηγικής μορφής ή καθιερωμένων παραχών προς τους εργαζόμενους.

Πέραν των παραπάνω δυσκολιών, θα ήθελα να αναφέρω μια δεύτερη δυσκολία που παρουσιάζεται στη χώρα μας. Και αυτή είναι το γεγονός ότι στην Ελληνική επιχείρηση κυριαρχεί το μεσαίο και κυρίως το μικρό μέγεθος.

Γι' αυτή την κατηγορία ακόμη και η Ευρωπαϊκή Επιτροπή έχει δεχθεί ότι παρουσιάζει ιδιαίτερα προβλήματα και χρειάζεται ειδικούς χειρισμούς, τους οποίους το Ελληνικό Δίκτυο μελετά και ήδη εφαρμόζει.

Η επιτυχία της διείσδυσης της έννοιας της Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης στη Μικρομεσαία Επιχείρηση, θα είναι τελικά το κριτήριο της διάχυσης και επικράτησης μιας νέας αντίληψης στο επιχειρηματικό γίγνεσθαι.

ΕΠΙΚΑΙΡΟΤΗΤΑ – ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ

ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΗ ΗΘΙΚΗ ΚΑΙ ΕΤΑΙΡΙΚΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΥΘΥΝΗ

Ομιλία του Γενικού Διευθυντή και Μέλους του Δ.Σ. του ΣΕΒ κ. I. Δραπανιώτη

Τέλος ο Γενικός Διευθυντής και Μέλος του Δ.Σ. του ΣΕΒ κ. Ιωάννης Δραπανιώτης αναπτύσσοντας τις ιδέες και σκέψεις του περί επιχειρηματικής ηθικής και εταιρικής κοινωνικής ευθύνης, τόνισε ότι, η ηθική συμπεριφορά στον κύκλο των οικονομικών σχέσεων, αλλά και την κοινωνική ζωή, αποτελούσε, από τους αρχαίους χρόνους έως και σήμερα θέμα ενδιαφέροντος της επιστήμης, της νομοθετικής εξουσίας, της κοινωνίας των πολιτών αλλά και των επιχειρήσεων.

«**Ηθική**», τόνισε, κατά τον φιλοσοφικό εννοιολογικό ορισμό της είναι η μελέτη των ηθών (αξιών, αντιλήψεων, συμπεριφορών) μιας κοινωνίας και κατ' επέκταση το σύστημα των κανόνων σκέψης και συμπεριφοράς που ρυθμίζει τις πράξεις και τις στάσεις μιας κοινωνίας σε ορισμένο τόπο και χρόνο.

Ειδικότερα με την έννοια «**Επιχειρηματική Ηθική**» εννοούμε την ενασχόληση και την αντιμετώπιση της επιχείρησης απέναντι στο εταιρικό της περιβάλλον και στην κοινωνία ώστε να προάγεται, παράλληλα με το επιχειρηματικό κέρδος, το κοινωνικό συμφέρον, η πρόοδος, η δημιουργικότητα.

Με την έννοια «**Εταιρική Κοινωνική Ευθύνη**» εννοούμε τη συστηματική, οργανική και εθελοντική «ενσωμάτωση» από τις εταιρείες στην επιχειρηματική τους λειτουργία δραστηριοτήτων με κοινωνική, περιβαλλοντική και πολιτιστική διάσταση, με ουσιαστική συνεισφορά προς το κοινωνικό σύνολο, σε διάδραση με όλους τους συμμέτοχους (stakeholders).

Πώς συνδυάζονται όμως στα πλαίσια του επιχειρηματικού γίγνεσθαι;

Η έννοια της ηθικής έχει από αρχαιοτάτων χρόνων μελετηθεί και αναλυθεί, ενώ για την κοινωνική ευθύνη της επιχείρησης, την επιχειρηματική πολιτική που ασκείται εθελοντικά, σε αντίθεση με τις άλλες που επιβάλλονται από τη νομοθεσία, τους κανόνες της αγοράς και τις υποχρεώσεις έναντι τρίτων, υπάρχουν πολλές απόψεις.

Υποστηρίζεται ότι η Εταιρική Κοινωνική Ευθύνη εισέρχεται στον χώρο του Δικαίου εφόσον χρησιμοποιείται η έννοια «ευθύνη», δηλαδή ανάληψη καθήκοντος / αρμοδιότητας. Από την άλλη πλευρά θα μπορούσε να αντιταχθεί η άποψη ότι η έννοια της «ευθύνης» είναι ξεχωριστή και διαφορετική από την έννοια της «κοινωνικής ευθύνης» και η οποία ανάγεται στο εννοιολογικό πλαίσιο της ηθικής (morality).

Η νομοθετική εξουσία κάθε χώρας έχει διαμορφώσει συγκεκριμένο πλαίσιο κανόνων δικαίου, η οποία απονέμει δικαιώματα και επιβάλλει υποχρεώσεις κατά τρόπο θετικό. Οι νομικοί κανόνες είναι προσταγές, ορίζουν το «πρέπει» (όπου πρέπει = το σωστό).

Η Εταιρική Κοινωνική Ευθύνη θέτει υποθετικές δεοντολογικές προτάσεις / προσταγές με την έννοια ότι προτρέπει σε συμμόρφωση σε ορισμένες διατάξεις για να επιτευχθούν ορισμένοι σκοποί χωρίς συγχρόνως να είναι δεσμευτικές. Η Εταιρική Κοινωνική Ευθύνη ορίζει το «δέον» (όπου δει = έχω ανάγκη, χρειάζομαι).

Όπως ένα σωστά δομημένο και συνεχώς προσαρμοζόμενο νομικό πλαίσιο αποτελεί την προϋπόθεση του κοινωνικώς αποδεκτού γίγνεσθαι, έτσι, και κατά παράλληλο τρόπο, η σύγχρονη επιχείρηση «οφείλει» να έχει κοινωνικά αποδεκτές διαδικασίες, ή καλύτερα, μία επιχειρηματική ηθική διατυπωμένη με συνέπεια και κοινωνική συμβατότητα. Οι επιχειρηματικές βάσεις ηθικής και κοινωνικής ευθύνης καθορίζουν τους συγκεκριμένους κώδικες επιχειρηματικής δεοντολογίας, οι οποίοι καταγράφουν, αξιολογούν και κρίνουν κάθε επιχειρησιακή δράση και συμπεριφορά.

Είναι κοινά αποδεκτό ότι ο κύριος σκοπός μιας επιχείρησης είναι να δημιουργεί αξία, παράγοντας αγαθά και προσφέροντας υπηρεσίες που απαιτεί η κοινωνία, δημιουργώντας με τον τρόπο αυτό κέρδη για τους ιδιοκτήτες και τους μετόχους της αλλά και ευημερία για την κοινωνία.

Βασική αποστολή της επιχείρησης είναι η συνέχης προσθήκη αξιας στην επιχείρηση και στον επενδυτή μέτοχο. Αυτό θα πρέπει να πραγματοποιηθεί μέσα στο πλαίσιο του σημερινού έντονου ανταγωνισμού που γεννά η παγκοσμιοποίηση, όπου η επιβίωση και η ανάπτυξη μιας επιχείρησης είναι συνάρτηση της ανταγωνιστικότητάς της. Και για να είναι μία επιχείρηση ανταγωνιστική απαιτείται η ύπαρξη σύγχρονου και διορατικού management το οποίο χαράζει και υλοποιεί στρατηγικές, διατηρώντας όμως τις διαχρονικές αξίες, στις οποίες η επιχείρηση παραδοσιακά πιστεύει και οι οποίες κρατούν την εταιρεία μέσα στο παγκόσμιο επιχειρηματικό γίγνεσθαι.

Η κοινωνική ευθύνη προέρχεται από το ενδιαφέρον σχετικά με τις επιπτώσεις των δράσεων των επιχειρήσεων, καθώς αυτές επηρεάζουν τα συμφέροντα άλλων. Κατ' επέκταση, οι επιχειρήσεις δεν μπορούν να λαμβάνουν αποφάσεις οι οποίες θα είναι

ΕΠΙΚΑΙΡΟΤΗΤΑ – ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ

καθαρά οικονομικές, και αυτό γιατί είναι συνυφασμένες με ολόκληρο το κοινωνικό σύστημα. Συνεπώς απαιτείται η κάθε επιχειρηματική σκέψη να διευρυνθεί πέρα από τα εταιρικά όρια προς όλη την κοινωνία, καθόσον μακροπρόθεσμα «όσοι δεν χρησιμοποιούν τη δύναμή τους κατά τρόπο που η κοινωνία θεωρεί υπεύθυνο, τελικά θα καταλήξουν να τη χάσουν».

Το πώς οφείλει να συμπεριφέρεται μία σύγχρονη επιχείρηση συναρτάται με τις αρχές επιχειρηματικής ηθικής που έχει αποδεχθεί. Οι αρχές αυτές πηγάζουν από ένα γενικότερο πλαίσιο ηθικής που οι μέτοχοι, οι εργαζόμενοι, οι πελάτες και όλοι όσοι συνδέονται με την επιχείρηση, οι stakeholders, αποδέχονται ως αποδεκτά στοιχεία της κοινωνίας στην οποία αναπτύσσονται. Το πλαίσιο αυτό της ηθικής περιγράφεται μέσα σε ευρύτερες φιλοσοφικές εταιρικές αποδοχές.

Ο συνδυασμός περιβάλλοντος, κουλτούρας και εταιρικής αποστολής αποτελεί τη βάση από την οποία προκύπτουν οι αρχές εταιρικής κοινωνικής ευθύνης, οι οποίες δεν είναι παρά οι διατυπωμένες και ακολουθούμενες αρχές συμπεριφοράς στις οποίες οι επιχειρήσεις και οι οργανισμοί στηρίζουν τους στόχους, τις διαδικασίες και τις πράξεις τους αναφορικά με το πώς αυτές βλέπουν την εταιρική κοινωνική τους ευθύνη.

Πολλοί πιστεύουν ότι υπάρχει μία αναλογία ανάμεσα στην ατομική και την επιχειρησιακή συμπεριφορά, και γι' αυτό ακριβώς τον λόγο η εταιρική συμπεριφορά μπορεί να εκτιμηθεί με ηθικούς όρους. Μερικοί άλλοι πιστεύουν ότι μόνο τα άτομα είναι ικανά για «ηθική υπευθυνότητα» με την πλήρη έννοια του όρου, γιατί μία τέτοια «υπευθυνότητα» προϋποθέτει την ικανότητα να αιτιολογούμε, να έχουμε προθέσεις και να κάνουμε αυτόνομες επιλογές. 'Όμως, παρ' όλα αυτά, η κάθε επιχείρηση αποτελείται από ανθρώπινο δυναμικό, άρα, κατ' επέκταση, μπορούμε να αναγάγουμε πολλές συμπεριφορές των ανθρώπων όντων στο εταιρικό επίπεδο.

Η αποτελεσματική ενσωμάτωση της «ηθικής» συμπεριφοράς σε επιχειρηματικούς οργανισμούς, πέρα το ότι ακολουθεί μια πολύπλοκη διαδικασία υλοποίησης, απαιτεί πρωταρχικά και κύρια δέσμευση και πίστη από την ανώτατη διοίκηση. Σε ένα αναπτυσσόμενο σύστημα που στηρίζεται σε «ηθική» - κοινωνικά υπεύθυνη συμπεριφορά, η επιχείρηση θα πρέπει να διαμορφώνει και να προσαρμόζει τη δομή της, την επιλογή και τις διαδικασίες εκπαίδευσης, το σύστημα αναφοράς και επικοινωνίας καθώς και τις εσωτερικές διαδικασίες ελέγχου. Αναγκαία προϋπόθεση για να πραγματοποιηθούν αυτές οι αλλαγές είναι να υπάρχουν άριστες ικανότητες διοίκησης, ένα επαρκές χρονικό διάστημα προσαρμογής και, το

κυριότερο, υποστήριξη και συμπλήρωση από τη διοικητική δομή και την κουλτούρα της επιχείρησης.

Ολοκληρώνοντας τις σκέψεις μου πάνω στα θέματα που διαπραγματεύμαστε, θα ήταν παράλειψη αν δεν είχα αναφερθεί και προβληματιστεί για τη σχέση (συνάφεια ή διαφοροποίηση) των εννοιών αυτών με την έννοια της Εταιρικής Διακυβέρνησης.

Η εταιρική διακυβέρνηση είναι ένα σύστημα ρύθμισης του συνόλου των σχέσεων μεταξύ των στελέχων, του Δ.Σ. των μετόχων και όλων των stakeholders της επιχείρησης, με σκοπό την αποδοτική χρησιμοποίηση των παραγωγικών πόρων της επιχείρησης προς το συμφέρον των μετόχων της και των υπολοίπων stakeholders. Η εταιρική διακυβέρνηση παρέχει τη δομή μέσα στην οποία καθορίζονται οι στόχοι της επιχείρησης καθώς και τα μέσα για να επιτυχάνονται αυτοί οι στόχοι και να παρακολουθείται η αποδοτικότητα της επιχείρησης. Οι αρχές στις οποίες βασίζεται είναι η διαφάνεια, η ευθύνη, η αμεροληψία, η τιμιότητα και η αξιοποιία, ενώ ο τρόπος με τον οποίο αυτές οι αρχές τίθενται σε ισχύ αποφασίζεται από εκείνους που είναι υπεύθυνοι να τις εφαρμόσουν.

Η εταιρική διακυβέρνηση είναι μόνο ένα μέρος του ευρύτερου οικονομικού πλαισίου μέσα στο οποίο λειτουργούν οι εταιρείες και εξαρτάται και από το νομικό, ρυθμιστικό και θεσμικό περιβάλλον. Η συμμόρφωση προς την κείμενη νομοθεσία, όπως είναι και το νομοθετικό πλαίσιο για την εταιρική διακυβέρνηση, αποτελεί βεβαίως αναγκαία συνθήκη, όμως κανείς δεν πιστεύει ότι αποτελεί και επαρκή συνθήκη για να ευδοκιμήσει κάθε επιχειρηματική δράση. Οι κεφαλαιαγορές και οι επενδυτές απαιτούν αλλά και όλοι όσοι συναλλάσσονται με την επιχείρηση αναζητούν ένα σύστημα διακυβέρνησης, του οποίου οι αρχές και οι διαδικασίες θα περιλαμβάνουν όχι μόνο τις υποχρεώσεις που προβλέπονται από την κείμενη νομοθεσία αλλά και οικειοθελείς δεσμεύσεις, τις οποίες θα εφαρμόζει η εταιρεία.

Καταλήγοντας ο κ. Δραπανιώτης, τόνισε ότι, παραγοντες, όπως η επιχειρηματική ηθική και η εταιρική κοινωνική ευθύνη, είναι συνυφασμένοι μεταξύ τους και συμβάλλουν από κοινού στη διαφοροποίηση της οργανωσιακής κουλτούρας της επιχείρησης στο στενό αλλά και στο ευρύτερο επιχειρηματικό της περιβάλλον και επιδρούν στη φήμη και προβολή, με αποτέλεσμα τη μακροπρόθεσμη επιτυχία της. Εναπόκειται πλέον στις επιχειρήσεις αλλά και σε όλους τους εμπλεκόμενους φορείς να αξιοποιήσουν ο καθένας από τη δική του σκοπιά τα οφέλη και τις ευκαιρίες, έτσι ώστε να συμβάλλουμε όλοι στην εξασφάλιση ενός μέλλοντος βασισμένου στην ευημερία και στη σταθερότητα. ♦

ΕΠΙΚΑΙΡΟΤΗΤΑ – ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ

ΑΞΙΟΛΟΓΗ ΑΝΟΔΟ ΣΗΜΕΙΩΣΕ ΤΟΝ ΜΑΡΤΙΟ Ο ΔΕΙΚΤΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΚΛΙΜΑΤΟΣ

Σύμφωνα με τα αποτελέσματα της μηνιαίας έρευνας Οικονομικής Συγκυρίας του IOBE

Αξιόλογη άνοδος, σχεδόν μιας ποσοστιαίας μονάδας, στον δείκτη οικονομικού κλίματος καταγράφεται στη μηνιαία έρευνα Οικονομικής Συγκυρίας, που διεξάγει το Ίδρυμα Οικονομικών και Βιομηχανικών Ερευνών (IOBE), στην Ελλάδα τον μήνα Μάρτιο 2004, ενώ κατά την ίδια περίοδο στην Ε.Ε. και την Ευρωζώνη ο ίδιος δείκτης παρέμεινε σχεδόν αμετάβλητος στα επίπεδα του Φεβρουαρίου. Η άνοδος του δείκτη στην Ελλάδα οφείλεται, κατά κύριο λόγο, στη μεγάλη βελτίωση που παρουσιάζει ο δείκτης εμπιστοσύνης των καταναλωτών καθώς βελτιώνονται οι προβλέψεις των νοικοκυριών για την οικονομική τους κατάσταση τους προσεχείς 12 μήνες και περιορίζονται οι πληθωριστικές τους προσδοκίες.

Στους τομείς της παραγωγής σημαντική βελτίωση καταγράφεται στο λιανικό εμπόριο και μικρότερη στη βιομηχανία. Αντίθετα στις κατασκευές και στις υπηρεσίες οι αντίστοιχοι δείκτες προσδοκιών εμφανίζουν μικρή υποχώρηση.

Οι εξελίξεις στους κύριους τομείς της Ελληνικής οικονομίας, σύμφωνα με τις μηνιαίες έρευνες Οικονομικής Συγκυρίας του IOBE, που διεξήχθησαν τον Μάρτιο 2004, ήταν οι ακόλουθες:

οι μήνες εξασφαλισμένης παραγωγής (από 6 τον Φεβρουάριο σε 6,2 τον Μάρτιο) καθώς και το ποσοστό χρησιμοποίησης του εργοστασιακού δυναμικού (75,8% έναντι 75,3%).

Τον μήνα αυτό απευθύνονται στις επιχειρήσεις ερωτήματα σχετικά με την εξέλιξη της ανταγωνιστικής τους θέσης το προηγούμενο τρίμηνο. Από τις απαντήσεις προκύπτει ότι:

Πρώτον, η ανταγωνιστική θέση των επιχειρήσεων στην εγχώρια αγορά

παρουσιάζει μικρή σχετικά βελτίωση.

Δεύτερον, στις αγορές της Ε.Ε. και του υπόλοιπου κόσμου το σύνολο σχεδόν των επιχειρήσεων που μετέχουν στην έρευνα δηλώνουν ότι δεν παρατηρείται ουσιώδης αλλαγή της ανταγωνιστικής τους θέσης.

Οι εξελίξεις στις βασικές ομάδες προϊόντων του βιομηχανικού τομέα ήταν τον Μάρτιο οι ακόλουθες:

Στα **Καταναλωτικά Αγαθά** δεν καταγράφεται βελτίωση των προ-

1. Βιομηχανία

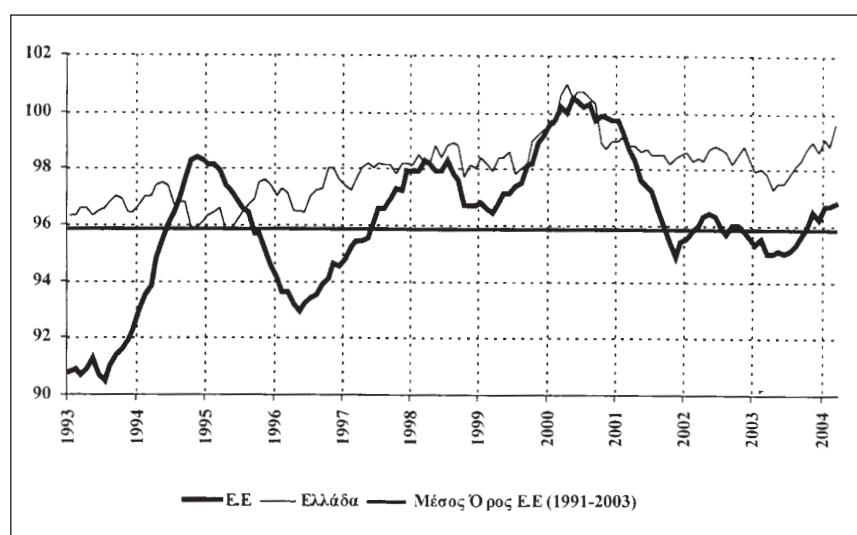
Τον Μάρτιο ο Δείκτης Επιχειρηματικού Κλίματος στη βιομηχανία αυξήθηκε στις 108,7 μονάδες έναντι 106 μονάδων του προηγούμενου μήνα. Η άνοδος οφείλεται κυρίως στην ενίσχυση των προοπτικών ανόδου της παραγωγής και στην πιθανή μικρή υποχώρηση των αποθεμάτων. Ισχυρότερες προοπτικές ανόδου διατυπώνονται, τόσο για τις πωλήσεις όσο και για τις εξαγωγές, τους 3-4 προσεχείς μήνες.

Σύμφωνα με τις εκτιμήσεις των επιχειρήσεων το επίπεδο της συνολικής ζήτησης προσεγγίζει το κανονικό, το επίπεδο όμως των παραγγελιών εξωτερικού υπολείπεται ακόμη από το κανονικό τους επίπεδο.

Τέλος, άνοδο παρουσιάζουν και

ΔΕΙΚΤΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΚΛΙΜΑΤΟΣ Ε.Ε.-15 ΚΑΙ ΕΛΛΑΔΑ

(2000=100, εποχικά εξομαλυμένοι)

ΕΠΙΚΑΙΡΟΤΗΤΑ – ΕΞΕΛΙΞΙΣ

βλέψεων, ενώ αντίθετα διαπιστώνεται μικρή υποχώρηση του επιπέδου των παραγγελιών. Έτσι, ο Δείκτης Επιχειρηματικών Προσδοκιών στα καταναλωτικά αγαθά υποχωρεί, σε αντίθεση με το σύνολο της βιομηχανίας.

Σημειώνεται ωστόσο ότι οι προβλέψεις για την παραγωγή και τις πωλήσεις δεν διαφοροποιούνται μεν έναντι του προηγούμενου μήνα, αναφέρονται όμως με σαφήνεια σε άνοδο. Μετριοπαθέστερες είναι οι προβλέψεις ανόδου για τις εξαγωγές, δεδομένου ότι και το επίπεδο παραγγελιών εξωτερικού κρίνεται κατώτερο του κανονικού από ένα σχετικώς υψηλό ποσοστό επιχειρήσεων.

Τέλος, οι εκτιμήσεις για την ανταγωνιστική θέση των επιχειρήσεων δεν διαφοροποιούνται από εκείνες που διατυπώνονται για το σύνολο της βιομηχανίας: Η θέση τους στην εγχώρια αγορά βελτιώθηκε ελαφρώς, ενώ παρέμεινε αμετάβλητη στην αγορά της Ευρωπαϊκής Ένωσης και στον υπόλοιπο κόσμο.

Στα Κεφαλαιουχικά Αγαθά ο δείκτης βελτιώθηκε αντανακλώντας τις πιο αισιόδοξες προβλέψεις για την πορεία της παραγωγής. Πιο ισχυρές είναι και οι προοπτικές ανόδου των πωλήσεων και των εξαγωγών, ενώ αυξάνουν τόσο οι μήνες εξασφαλισμένης παραγωγής όσο και το ποσοστό χρησιμοποίησης του εργοστασιακού δυναμικού.

'Οσον αφορά τέλος την ανταγωνιστική θέση των επιχειρήσεων το σύνολο σχεδόν αυτών που μετέχουν στην έρευνα εκτιμά ότι το τελευταίο τρίμηνο δεν υπήρξε ουσιώδης μεταβολή ούτε στην εγχώρια αγορά ούτε στις αγορές του εξωτερικού.

Βελτίωση παρουσιάζει το κλίμα και στα **Ενδιάμεσα Αγαθά** με άνοδο του Δείκτη Επιχειρηματικών Προσδοκιών. Η άνοδος οφείλεται και εδώ στις πιο αισιόδοξες προβλέψεις που

διατυπώνονται για την πορεία της παραγωγής τους τρεις προσεχείς μήνες.

Σαφώς ανοδικές είναι εξάλλου και οι προβλέψεις για τις εξαγωγές και τις πωλήσεις, ενώ οι εκτιμήσεις των επιχειρήσεων για την ανταγωνιστική τους θέση δεν διαφοροποιούνται από τους υπόλοιπους κλάδους και αναφέρονται σε μικρή βελτίωση στην εγχώρια αγορά και στασιμότητα στις υπόλοιπες.

2. Κατασκευές

Τον Μάρτιο ο Δείκτης Επιχειρηματικών Προσδοκιών στις κατασκευές παρουσίασε υποχώρηση έναντι του Φεβρουαρίου, η οποία οφείλεται, κατά κύριο λόγο, στις πιο μετριοπαθείς εκτιμήσεις των επιχειρήσεων για το πρόγραμμα εργασιών προς εκτέλεση που έχουν.

Συγκεκριμένα, το 47% του συνόλου θεωρεί ότι το επίπεδο προγράμματος εργασιών τους είναι τη στιγμή αυτή κανονικό, το 18% πάνω από το κανονικό και το 35% κατώτερο του κανονικού. Τα ποσοστά αυτά συνιστούν υποχώρηση έναντι των προηγουμένων μηνών και στοιχειοθετούν πρόβλεψη για επιβράδυνση της κατασκευαστικής δραστηριότητας στον επόμενο χρόνο.

Η πρόβλεψη αυτή ενισχύεται και από την ελαφρά μείωση των μηνών εξασφαλισμένης παραγωγής από 14 τον Φεβρουάριο σε 13,6 τον Μάρτιο.

Ο σημαντικότερος από τους παράγοντες που δημιούργησαν προσκόμματα στην κατασκευαστική δραστηριότητα τον προηγούμενο μήνα φαίνεται πως ήταν οι καιρικές συνθήκες. Ανάλογης σοβαρότητας ήταν, σύμφωνα με τις εκτιμήσεις του 20% των επιχειρήσεων, και προβλήματα χρηματοδότησης που φαίνεται ότι αντιμετωπίζουν οι επιχειρήσεις. Από την άλλη πλευρά παρατηρείται μικρή βελτίωση από 15% σε 21% του πο-

σοστού των κατασκευαστικών εταιριών που δηλώνουν ότι η δραστηριότητά τους διεξάγεται απρόσκοπτα.

3. Λιανικό Εμπόριο

Ο Δείκτης Επιχειρηματικών Προσδοκιών στο λιανικό εμπόριο αυξήθηκε τον Μάρτιο φθάνοντας το υψηλότερο επίπεδο των τελευταίων τεσσάρων μηνών. Η βελτίωση οφείλεται στις ισχυρότερες προοπτικές ανόδου των πωλήσεων που διατυπώνονται αυτό τον μήνα.

Εξάλλου, σημαντικά βελτιωμένες εμφανίζονται και οι προβλέψεις των επιχειρήσεων για τις παραγγελίες τους προς τους προμηθευτές, ενώ και για την απασχόληση, που τον προηγούμενο μήνα είχε προβλεφθεί μείωση, οι προβλέψεις τώρα αναφέρονται σε μικρή άνοδο. Τέλος, οι προοπτικές για τις τιμές δεν παρουσιάζουν διαφοροποίηση έναντι του προηγούμενου μήνα και αναφέρονται σε πιθανή μικρή αύξηση.

4. Υπηρεσίες

Για δεύτερο κατά σειρά μήνα ο Δείκτης Επιχειρηματικών Προσδοκιών στις υπηρεσίες παρουσίασε μείωση καθώς υποχώρησε το ποσοστό των επιχειρήσεων που κρίνουν θετική την εξέλιξη της δραστηριότητάς τους και περιορίσθηκαν ελαφρά οι προβλέψεις για ενίσχυση της ζήτησης.

Η ανεπάρκεια της ζήτησης εξακολουθεί να θεωρείται, από ένα σχετικώς υψηλό ποσοστό επιχειρήσεων (29%), ως ο κύριος λόγος που δημιουργεί προσκόμματα στην επιχειρηματική δραστηριότητα στον τομέα των υπηρεσιών. Για τους 3-4 προσεχείς μήνες προβλέπεται μικρή ενίσχυση της ζήτησης και του αριθμού των απασχολουμένων. ♦

ΕΠΙΚΑΙΡΟΤΗΤΑ – ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ

Ο ΣΕΒ ΣΤΗ ΓΕΝΙΚΗ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗ ΤΟΥ ΣΥΝΔΕΣΜΟΥ ΘΕΣΣΑΛΙΚΩΝ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΩΝ

Χαιρετισμό προς τους Συνέδρους απηγόρων του Μέλος του Δ.Σ. και Γενικός Διευθυντής του Συνδέσμου Ελληνικών Βιομηχανιών κ. Ιωάννης Δραπανιώτης

Σημαντικά γεγονότα, τόσο στον διεθνή χώρο όσο και μέσα στη χώρα μας, αναμένεται να επηρεάσουν τις οικονομικές εξελίξεις και να οροθετήσουν το πλαίσιο της επιχειρηματικής δραστηριότητας. Προκύπτει επομένως η ανάγκη για την Ελλάδα να προχωρήσει με ποιο μεγάλη ταχύτητα απ' ότι στο παρελθόν στις διαρθρωτικές αλλαγές ή βελτιώσεις, ώστε να καταστεί η Ελληνική οικονομία πιο ελκυστική στις εγχώριες αλλά και τις ξένες επενδύσεις. Την επισήμανση αυτή έκανε το Μέλος του Δ.Σ. και Γενικός Διευθυντής του ΣΕΒ κ. Ιωάννης Δραπανιώτης απευθύνοντας χαιρετισμό προς τα Μέλη της Γενικής Συνέλευσης του Συνδέσμου Θεσσαλικών Βιομηχανιών, που πραγματοποιήθηκε στη Λάρισα στις 28 Μαρτίου 2004.

Το μήνυμα αυτό, πρόσθεσε ο κ. Δραπανιώτης, δεν απευθύνεται μόνο στο κράτος αλλά και στους Έλληνες επιχειρηματίες. Στο **κράτος**, διότι οι κανόνες της παγκόσμιας αγοράς δεν μπορούν παρά να ισχύουν και στη χώρα μας και ως εκ τούτου πρέπει να λάβει μέτρα ώστε να τονωθεί η επιχειρηματικότητα, να περιορισθεί η γραφειοκρατία, να βελτιωθούν οι μηχανισμοί κατάρτισης και εκπαίδευσης και να αντιμετωπισθεί ουσιαστικά το πρόβλημα της απασχόλησης.

Στους **επιχειρηματίες**, γιατί πρέπει να λάβουν σοβαρά υπόψη τον ανταγωνισμό που δημιουργείται στη διευρυμένη πλέον ευρωπαϊκή καταναλωτική αγορά, αλλά και το αίσθημα αβεβαιότητας και ανασφάλειας που έχει δημιουργηθεί σήμερα στην παγκόσμια κοινότητα εξαιτίας πολεμικών επιχειρήσεων, τρομοκρατικών ενεργειών αλλά και της συνεχιζόμενης αντιπαράθεσης στη Μέση Ανατολή.

Σε μερικούς μήνες, συνέχισε ο κ. Δραπανιώτης, η χώρα μας ανοίγει τις πύλες της στην παγκόσμια κοινότητα με την ευκαιρία που προσφέρει η οργάνωση ενός τέτοιου μεγέθους γεγονός, όπως οι Ολυμπιακοί Αγώνες. Μια πτυχή της Ολυμπιάδας που μας ενδιαφέρει πιο άμεσα, είναι η επιχειρηματική αξιοποίησή της, μια δραστηριότητα στην οποία ο ΣΕΒ έχει συμβάλει με την ίδρυση του Athens Business Club. Εκτιμάται, πρόσθεσε ο κ. Δραπανιώτης, ότι κατά τη διάρκεια των αγώνων η Ελλάδα θα προσελκύσει το παγκόσμιο ενδιαφέρον και μεταξύ των επισκεπτών αναμένεται να είναι ηγετικά επιχειρηματικά στελέχη από διάφορες χώρες που έχουν αποφασιστικό ρόλο στη διεθνή επιχειρηματική σκηνή.

Το Athens Business Club θα αποτελέσει το forum για την προβολή των επιτευγμάτων της Ελλάδας και των ελληνικών εταιρειών και θα διευκολύνει με σειρά εκδηλώσεων τις επαφές μεταξύ ελληνικών και ξένων επιχειρήσεων καθώς και μεταξύ ξένων εταιρειών με

στόχο τη δημιουργία διεθνών επιχειρηματικών συνεργασιών.

Στον εσωτερικό χώρο, πρόσθεσε ο κ. Δραπανιώτης, διανύουμε ήδη την πρώτη μετεκλογική εποχή, μία περίοδο που η νέα Κυβέρνηση – με ισχυρή αυτοδυναμία και επομένως αυξημένη δυνατότητα αποφάσεων – καλείται να πάει την οικονομία μας όχι ένα αλλά πολλά βήματα μπροστά. Γιατί πέρα από την άμεση προτεραιότητα, που είναι η επιτυχής διοργάνωση των Ολυμπιακών Αγώνων, υπάρχουν ανοικτά καιρια ζητήματα που πρέπει να αντιμετωπισθούν θετικά για την οικονομία και τις επιχειρήσεις.

Κύριο θέμα είναι η ανταγωνιστικότητα της Ελληνικής οικονομίας και η διατήρηση των υψηλών ρυθμών ανάπτυξης. Μετά την ολοκλήρωση της Ολυμπιάδας και των έργων που χρηματοδοτούνται από το Γ' Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης, το ζητούμενο που προκύπτει είναι να βελτιώσουμε την ανταγωνιστικότητά μας με πολύ ταχύτερους ρυθμούς από ότι μέχρι σήμερα.

Είναι οι ιδιωτικοποιήσεις που πρέπει να προχωρήσουν με ταχύτερο ρυθμό αλλά και με προσοχή γιατί δεν μπορούμε να λειτουργούμε σε ορισμένους τομείς με προστατευτισμό και με κρατική εργοδοτική αντίληψη.

Είναι η δημοσιονομική πειθαρχία και η συγκράτηση της μεγέθυνσης του κράτους. Η κατανομή πόρων από μη παραγωγικούς σε παραγωγικούς σκοπούς είναι πλέον επιτακτική ανάγκη. Θέλουμε να έχουμε μία κρατική διοίκηση λειτουργική και αποτελεσματική που να ανταποκρίνεται στις ανάγκες και προσδοκίες των επιχειρήσεων και της κοινωνίας.

Χρειαζόμαστε ένα φορολογικό σύστημα που να δίνει κίνητρα στην επιχειρηματική δραστηριότητα και όχι να αποτελεί εμπόδιο σε παραγωγικούς σχεδιασμούς. Αυτό που θέλουν οι επιχειρήσεις κυρίως είναι ένα περιβάλλον προβλέψιμο, χωρίς φορολογικές εκπλήξεις και ανατροπές. Και αυτό το ζητούν ακόμη πιο

ΕΠΙΚΑΙΡΟΤΗΤΑ – ΕΞΙΔΙΞΙΣ

επιτακτικά οι ξένοι επενδυτές, για τους οποίους δεν νοείται τι σημαίνει μεταβαλλόμενες και αντιφατικές φορολογικές ρυθμίσεις, ανεξήγητες διαδικασίες φορολογικών ελέγχων ή προαποφασισμένες φορολογικές εισιτράξεις. Πρέπει να μελετήσουμε το τι ισχύει στις άλλες ευρωπαϊκές χώρες και να κάνουμε τη χώρα μας ανταγωνιστική και φορολογικά. Είναι δε προς τη θετική κατεύθυνση η αρχική δέσμευση της Κυβέρνησης στο αίτημα για μείωση των φορολογικών συντελεστών και πιστεύουμε ότι η έμφαση πρέπει να δοθεί στα κέρδη των επιχειρήσεων τα οποία επανεπενδύονται και σε αυτά τα οποία διανέμονται. Ταυτόχρονα ελπίζουμε να αντιμετωπίσθει το πρόβλημα που έχουν οι εξαγωγικές επιχειρήσεις για την επιστροφή του ΦΠΑ, καθώς οι σημαντικότερες καθυστερήσεις που έχουν σημειωθεί στο παρελθόν δημιουργούν σοβαρά προσκόμματα στην εξαγωγική δραστηριότητα.

Κάθε Συνέλευση Περιφερειακού Συνδέσμου, συνέχισε ο κ. Δραπανιώτης, είναι ευκαιρία για να τεθούν τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι επιχειρήσεις σε τοπικό επίπεδο και είμαι βέβαιος ότι σήμερα θα συζητηθούν ειδικότερα όλα αυτά που σας απασχολούν. Έτσι θα δοθεί και σε μας η ευκαιρία να τα έχουμε υπόψη μας για να τα εντάξουμε στη γενικότερη πολιτική που ασκεί ο Σύνδεσμος Ελληνικών Βιομηχανιών προωθώντας θέσεις και επιζητώντας λύσεις. Πιστεύουμε στην οικονομική θωράκιση και ανάπτυξη κάθε περιφέρειας ως μονόδρομο για την αντιμετώπιση προβλημάτων όχι μόνο οικονομικού αλλά και κοινωνικού χαρακτήρα. Και πιστεύουμε στην ισόρροπη ανάπτυξη των περιφερειών της χώρας γιατί δεν είναι μόνον οι επιχειρήσεις της Αττικής ή οι επιχειρήσεις της Βορείου Ελλάδος που συμβάλλουν στο εθνικό προϊόν. Κάθε υστέρηση σε περιφερειακό επίπεδο αντανακλά αρνητικά στη γενικότερη εικόνα της εθνικής οικονομίας και κυρίως στην ανταγωνιστικότητά της.

Όπως γνωρίζουμε όλοι πολύ καλά το πρώτο κριτήριο που λαμβάνει υπόψη του ο κάθε ξένος επενδυτής πριν προχωρήσει σε μια νέα επενδυτική δραστηριότητα είναι να εξετάσει πόσο ελκυστική είναι η συγκεκριμένη περιοχή από πλευράς συγχρόνων και ανταγωνιστικών υποδομών. Γνωρίζουμε ότι στη Βιομηχανική Περιοχή της Λάρισας υπάρχουν ελλείψεις που δεν την έχουν αφήσει να αναπτυχθεί, όπως είναι η επεξεργασία λυμάτων, ο βιολογικός καθαρισμός. Κυρίως δε είναι η μη σύνδεση του δικτύου του φυσικού αερίου με τις επιχειρήσεις της περιοχής, καθώς δεν είχε προβλεφθεί στον αρχικό σχεδιασμό. Πιστεύουμε ότι, όπως είχε αναγγείλει και η προηγούμενη πολιτική ηγεσία του υπουργείου, το έργο πρέπει να προχωρήσει καθώς θα συμβάλει στη μείωση του κόστους παραγωγής. Εμείς από την πλευρά μας θα πιέσουμε προς αυτή την

κατεύθυνση. Πάντως από όσο γνωρίζουμε έχει δρομολογηθεί η επίλυση του προβλήματος καθώς υπάρχει η σχετική βούληση.

Πέραν αυτού χρειάζεται να προχωρήσουν τα οδικά έργα με ταχύτερους ρυθμούς, όπως είναι οι περιφερειακές συνδέσεις ή η σήραγγα των Τεμπών μέσα στα συγκεκριμένα χρονοδιαγράμματα. Είναι προφανές ότι το μειονέκτημα των αποστάσεων από μεγάλες πόλεις και λιμάνια μπορεί να εξομαλυνθεί με καλύτερες και ασφαλέστερες οδικές μεταφορές προϊόντων. Παρατηρείται επίσης στην περιοχή σημαντική έλλειψη στελεχών και μάλιστα εξειδικευμένων, πράγμα το οποίο αφαιρεί από τον σημαντικότερο παράγοντα που διαθέτει μία επιχειρηση, το ανθρώπινο κεφάλαιο. Παράλληλα, υπάρχει ανάγκη για συνεχή επιμόρφωση και εκπαίδευση του προσωπικού ώστε να μπορεί να ανταποκριθεί στις νέες ανάγκες που προκύπτουν. Πιστεύουμε απόλυτα ότι πρέπει να προσεχθεί ιδιαίτερα το θέμα αυτό, γιατί είναι ζωτικής σημασίας.

Κλείνοντας τον χαιρετισμό του, ο κ. Δραπανιώτης αναφέρθηκε στον νέο Αναπτυξιακό Νόμο που απασχολεί όλες τις επιχειρήσεις και φυσικά και της Θεσσαλίας. Ο νόμος που ψηφίσθηκε από την απελθούσα Κυβέρνηση, όπως τόνισε, έχει υιοθετήσει ορισμένες προτάσεις που βοηθούν τις επιχειρήσεις, όπως είναι η επαναφορά του μέτρου για τα ειδικά αφορολόγητα αποθεματικά και η άρση του διαχωρισμού νέων επιχειρήσεων από παλαιές. Σημείο όμως που παραμένει να μας προβληματίζει είναι η απεξάρτηση του ύψους επιχορήγησης από τις θέσεις απασχόλησης, την οποία θεωρούμε απαραίτητη καθώς δεν συμβάλλει στη δημιουργία νέων επενδύσεων. Είναι θετικό ότι σύμφωνα με τις προγραμματικές δηλώσεις της νέας Κυβέρνησης αναμένεται να επανεξετασθεί το θέμα και ελπίζουμε να έχει θετική κατάληξη. Πέραν αυτού έχουμε προτείνει την περαιτέρω σύντμηση του χρόνου που μεσολαβεί από την πιστοποίηση της ολοκλήρωσης και έναρξης λειτουργίας της επένδυσης μέχρι την καταβολή της επιχορήγησης.

Για όλα τα παραπάνω μεγάλα θέματα αλλά και άλλα που απασχολούν τις επιχειρήσεις ο ΣΕΒ θα έχει την ευκαιρία στο επόμενο διάστημα να τα συζητήσει με τη νέα Κυβέρνηση και να επιδώξει λύσεις που θα επιφέρουν καλύτερα αποτελέσματα από το παρελθόν. Σε αυτό, κατέληξε, θέλουμε και τη δική σας συμμετοχή και βοήθεια μεταφέροντάς μας τη δική σας αίσθηση και τους δικούς σας προβληματισμούς. Προσβλέποντας σε αυτήν τη συνεργασία με τις τοπικές επιχειρήσεις, θα ήθελα να χαιρετίσω τις εργασίες της Συνέλευσής σας και να ευχηθώ του χρόνου σε αυτήν εδώ την εκδήλωση να μπορέσουμε να αναφερθούμε σε θετικά αποτελέσματα που θα έχουμε διαπιστώσει. ♦

ΕΠΙΚΑΙΡΟΤΗΤΑ – ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ

ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΑ ΠΕΝΘ

ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΚΥΡΙΑΖΗΣ

Ένας Διορατικός και Καινοτόμος Επιχειρηματίας

Απεβίωσε αιφνιδίως στις 15 Απριλίου 2004 ο επιχειρηματίας Δημήτρης Κυριαζής σε ηλικία 82 ετών, ο οποίος διετέλεσε και Πρόεδρος του Συνδέσμου Ελληνικών Βιομηχανιών την περίοδο 1978-1982, επανήλθε δε το 1999 για να καλύψει το κενό που άφησε στον Σύνδεσμο ο αιφνίδιος θάνατος του αείμνηστου Λέοντος Μελά. Τον Δημήτρη Κυριαζή αποχαιρέτησε ολόκληρος ο βιομηχανικός κόσμος και πάμπολοι φίλοι του με αισθήματα ειλικρινούς θλίψης και οδύνης το Σάββατο 17 Απριλίου 2004 από τον Ιερό Ναό της Αναστάσεως του Νεκροταφείου Πειραιά.

Στον επικήδειο λόγο που εκφώνησε ο πρώην πρόεδρος του ΣΕΒ κ. Θεόδωρος Παπαλεξόπουλος, τόνισε τα εξής: Αποχαιρετούμε με άφατη θλίψη τον Δημήτρη Κυριαζή, συνάδελφο, συνεργάτη και προ παντός φίλο.

Ο επιχειρηματίας Κυριαζής υπήρξε καινοτόμος, εισάγοντας στη χώρα μας νέες μεθόδους και νέα προϊόντα, σε

μια εποχή που η καινοτομία ήταν σχεδόν άγνωστη έννοια.

Ο δημόσιος άνδρας Κυριαζής έθεσε τον εαυτό του στην υπηρεσία της Κοινωνίας, προσφέροντας γνώσεις, φιλοσοφική παιδεία και βαθειά κατανόηση της πολιτικής. Οσάκις ανέλαβε δημόσιο αξίωμα, άσκησε τα καθήκοντά του με μετριοπάθεια, διορατικότητα και θάρρος. Πάντα όμως παρέμεινε σεμνός και πράσινος αλλά και αγανωστής.

Ο Δημήτρης Κυριαζής πίστευε στην κοινωνική ευθύνη του επιχειρηματία και αναγνώριζε τη μεγάλη σημασία της συλλογικής δράσης μέσα σε μια δημοκρατική κοινωνία. Γι' αυτό, ασχολήθηκε ενεργά με τις αντιπροσωπευτικές οργανώσεις των επιχειρήσεων και εργάσθηκε με ζήλο για την προώθηση των κοινών μας στόχων. Πρόσφατα, ακόμη, ως Αντιπρόεδρος της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιπροπής, συνέβαλε αποφασιστικά στην προσέγγιση των κοινωνικών εταίρων με συναινετικές διαδικασίες διαλόγου.

Η μέγιστη, κατά τη γνώμη μου, προσφορά του Δημήτρη Κυριαζή ήταν η μακρά θητεία του στον ΣΕΒ: Μέλος του Δ.Σ. από το 1970, ανέλαβε Γενικός Γραμματέας το 1972, Αντιπρόεδρος το 1974 και Πρόεδρος στη δύσκολη περίοδο 1978-1982. Και, μετά τον θάνατο του αείμνηστου Λέοντος Μελά, επανήλθε το 1991 στη θέση του Προέδρου του Δ.Σ.

Η παρουσία του Δημήτρη στις ηγετικές θέσεις του ΣΕΒ και ιδιαίτερα η

Προεδρία του βοήθησαν σημαντικά τον Σύνδεσμο να κατανοήσει έγκαιρα τα μηνύματα των καιρών, τις ραγδαίες αλλαγές που επέρχονταν στην οικονομική και πολιτική ζωή και τις νέες συνθήκες μέσα στις οποίες έπρεπε να λειτουργήσει. Έτσι, ο ΣΕΒ μπόρεσε να επιταχύνει τη διαδικασία εκσυγχρονισμού του, να ανοίξει περισσότερο στην κοινωνία και να διεκδίκησε αποφασιστικά το δικαίωμα να παρεμβαίνει στην πολιτική, με γνώμονα πάντα την οικονομική πρόοδο, διαφυλάσσοντας αυστηρά την ανεξαρτησία του από τα πολιτικά κόμματα.

Ο Δημήτρης Κυριαζής ως Πρόεδρος του ΣΕΒ όχι μόνο απέτρεψε δυσμενείς εξελίξεις για τη βιομηχανία, αλλά πέτυχε να εγκαινιάσει και να εμπεδώσει τον διάλογο με τη νέα κυβέρνηση που εξελέγη το 1981. Κι αυτό υπήρξε εξαιρετικά δύσκολο έργο.

Είχα την τύχη και την τιμή να συνεργασθώ με τον Δημήτρη Κυριαζή στον ΣΕΒ όλη αυτή τη μακρά περίοδο και να τον διαδεχθώ στη θέση του Προέδρου. Γνωρίζω έτσι καλά όχι μόνο την αφοσίωσή του στην κοινή μας υπόθεση, αλλά και τα απτά θετικά αποτελέσματα της δράσης του που μας επέτρεψαν να συνεχίσουμε από καλύτερες θέσεις τόσο εμείς όσο και οι διοικήσεις που μας ακολούθησαν. Ο ΣΕΒ και η Ελληνική βιομηχανία οφείλουν πολλά στον Δημήτρη Κυριαζή. Γι' αυτό θα τον θυμόμαστε και θα τον τιμούμε πάντα. ♦

ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΩΝ ΨΗΦΙΣΜΑ

Το Διοικητικό Συμβούλιο του ΣΥΝΔΕΣΜΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΩΝ συνήλθε εκτάκτως, αμέσως μόλις πληροφορήθηκε με θαυματική θλίψη τον αδόκητο θάνατο του

ΔΗΜΗΤΡΗ Σ. ΚΥΡΙΑΖΗ

πρώην Πρόεδρου του Δ.Σ.
του Συνδέσμου Ελληνικών Βιομηχανιών και

Ψηφίζει

1. Να παρακολουθήσει την κηδεία του το Διοικητικό Συμβούλιο του Συνδέσμου Ελληνικών Βιομηχανιών.
2. Να κατατεθεί στεφάνη στη σορό του.
3. Να υποβληθούν τα συλλυπτήρια του ΣΕΒ στην οικογένεια του θανόντος.
4. Να αναρτηθεί μεσίστιος η σημαία στο κτήριο του Συνδέσμου την ημέρα της κηδείας.
5. Να δημοσιευθεί το παρόν ψήφισμα στον Τύπο.

Αθήνα, 16 Απριλίου 2004
Για το Δ.Σ. του ΣΕΒ
Ο Πρόεδρος

Οδυσσέας Κυριακόπουλος

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΙΑ ΤΟΥ ΣΕΒ ΕΠΙΣΚΕΦΘΗΚΕ ΤΟΝ ΣΥΝΔΕΣΜΟ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΩΝ ΜΟΛΔΑΒΙΑΣ

Στο πλαίσιο επίσημης διήμερης επίσκεψης του Προέδρου της Ελληνικής Δημοκρατίας κ. Κωστή Στεφανόπουλου στη χώρα αυτή

Συνάντηση με τον Σύνδεσμο Επιχειρηματιών Μολδαβίας είχε αντιπροσωπεία του Συνδέσμου Ελληνικών Βιομηχανιών στην πρωτεύουσα Κισινάου της Μολδαβίας στο πλαίσιο διήμερης επίσκεψης (29-30.3.2004) μελών του ΣΕΒ και εκπροσώπων ελληνικών εταιρειών που συνόδευσαν τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας στο επίσημο ταξίδι του στη Μολδαβία.

Κατά τη συνάντηση του ΣΕΒ με τη Διοίκηση του ομόλογου Συνδέσμου συζητήθηκαν οι δυνατότητες ανάπτυξης επιχειρηματικών σχέσεων με την υποστήριξη και διευκόλυνση των φορέων. Προς τούτο συμφώνησαν να δημιουργήσουν ένα δίκτυο ροής πρακτικών πληροφοριών, να συνδέσουν τις ιστοσελίδες τους, να βοηθούν στον εντοπισμό κατάλληλων συνεταιρίων εκατέρωθεν, καθώς και να οργανώσουν πρόγραμμα τεχνικής βοήθειας προς τους επιχειρηματικούς οργανισμούς και τις εταιρείες της Μολδαβίας στο πλαίσιο κοινοτικού προγράμματος.

Κατά τη διάρκεια του επιχειρηματικού φόρουμ που διεξήχθη, διαπιστώθηκε ότι το διμερές εμπόριο βρίσκεται σε πολύ χαμηλά επίπεδα, λόγω των περιορισμένων δυνατοτήτων της τοπικής οικονομίας, η οποία βρίσκεται σε πρωταρχικό στάδιο ανάπτυξης. Από μολδαβικής πλευράς εκφράσθηκε ενδιαφέρον για joint-ventures στην επεξεργασία και συσκευασία αγροτικών προϊόντων, στην εμφιάλωση αλκοολούχων ποτών και μεταλλικών νερών, στην επεξεργασία γαλακτοκομικών, στη συμπαραγωγή προϊόντων ελαφράς βιομηχανίας, στην κατασκευή οικιακών συσκευών και σε κατασκευαστικά έργα υποδομής. Προς αυτή την κατεύθυνση αναμένεται να συμβάλουν οι συμφωνίες αποφυγής διπλής φορολογίας και αεροπορικών μεταφορών που υπεγράφησαν από τα αντίστοιχα υπουργεία Εξωτερικών.

Τα μέλη της επιχειρηματικής αποστολής του ΣΕΒ στη Μολδαβία με τον υφυπουργό Εξωτερικών κ. Ευριπίδη Στυλιανίδη.

Αναδρομική έκθεση με έργα Παρθένη πραγματοποιείται στις αίθουσες του ΣΕΒ

Η πολύ σημαντική αναδρομική έκθεση με έργα του Κωνσταντίνου Παρθένη, η οποία παρουσιάζεται από τον Απρίλιο του 2004 στις αίθουσες του Συνδέσμου Ελληνικών Βιομηχανιών, είναι η τρίτη σε συνέχεια έκθεση του κύκλου των ατομικών εκθέσεων ιστορικών ελλήνων ζωγράφων που οργανώνει ο ΣΕΒ. Προηγήθηκαν οι εκθέσεις έργων του Γιάννη Σπυρόπουλου (Ιούνιος 2002) και του Αλέξη Ακριθάκη (Ιούνιος 2003).

Ο στόχος του ΣΕΒ, με την μέχρι στιγμής αλλά και μελλοντική οργάνωση των εκθέσεων στο ανακανισμένο κτίριό του, δεν είναι βεβαίως να υποκαταστήσει τους πολύ αξιότερους φορείς του εικαστικού χώρου. Αντιθέτως αυτό που ενδιαφέρει είναι η ανίχνευση του κοινού τόπου συνάντησης εικαστικού και επιχειρηματικού κόσμου.

Η οργάνωση των εκθέσεων στον ΣΕΒ πραγματοποιείται σε συνεργασία με τον Σύμβουλο Τέχνης και Ιστορικό Τέχνης κ. Δημήτρη Παλαιοκρασσά.

Παρουσίαση της 1ης Έκθεσης Ανταγωνιστικότητας

Κατά τη διάρκεια ειδικής εκδήλωσης που πραγματοποιήθηκε στις 30 Μαρτίου 2004 στα Γραφεία του ΣΕΒ, παρουσιάσθηκαν σε ομάδα φοιτητών του Οικονομικού Πανεπιστημίου Αθηνών, τα συμπεράσματα της 1ης Επίσιας Έκθεσης για την Ανταγωνιστικότητα του 2003 από τον Συντονιστή Έρευνας και Ανάλυσης του ΣΕΒ κ. Αντώνη Τορτοπίδη.

Τον συντονισμό της εκδήλωσης αυτής καθώς και τη συζήτηση που επακολούθησε με τους φοιτητές είχε ο πρόεδρος του Συνδέσμου κ. Οδυσσέας Κυριακόπουλος.

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

Διακεκριμένος καθηγητής του Harvard σε Ημερίδα του ΣΕΒ και της Ελληνικής Ακαδημίας Μάρκετινγκ

Με την έναρξη της νέας ακαδημαϊκής χρονιάς, στις 7 Οκτωβρίου 2004 η Ελληνική Ακαδημία Μάρκετινγκ σε συνεργασία με τον Σύνδεσμο Ελληνικών Βιομηχανών (ΣΕΒ) διοργανώνει ημερίδα με βασικό ομιλητή τον διακεκριμένο καθηγητή του Harvard Business School και σύμβουλο επιχειρήσεων σε θέματα Μάρκετινγκ, Dr. Benson Shapiro. Στην ίδια ημερίδα θα παρουσιαστούν και αποτελέσματα μιας μεγάλης έρευνας που διεξήγαγε ο καθηγητής του Οικονομικού Πανεπιστημίου Αθηνών, κ. Γιώργος Αυλωνίτης, σχετικά με το «Πώς Αγοράζει η Ελληνική Βιομηχανία». Παρεμβάσεις θα γίνουν από ένα πάνελ διακεκριμένων ακαδημαϊκών και στελεχών, στο οποίο θα συμμετέχει και ο Πρόεδρος του ΣΕΒ κ. Οδυσσέας Κυριακόπουλος.

Με την ευκαιρία της επίσκεψης του Καθηγητή Benson Shapiro στην Αθήνα, το τμήμα Μάρκετινγκ και Επικοινωνίας του Οικονομικού Πανεπιστημίου Αθηνών θα τον αναγορεύσει επίτιμο διδάκτορα σε ειδική τελετή.

ΕΠΙΣΚΕΨΗ ΣΤΑ ΓΡΑΦΕΙΑ ΤΟΥ ΣΕΒ ΠΡΑΓΜΑΤΟΠΟΙΗΣΕ Ο ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΣ ΤΗΣ ΑΛΒΑΝΙΑΣ κ. FATOS NANO

Επίσκεψη στα Γραφεία του Συνδέσμου Ελληνικών Βιομηχανών πραγματοποίησε στις 6 Μαΐου 2004 ο πρωθυπουργός της Αλβανίας κ. Fatos Nano στο πλαίσιο της επίσημης επίσκεψής του στην Ελλάδα. Τον κ. Nano συνόδευε ομάδα οικονομικών παραγόντων με επικεφαλής τον υπουργό Οικονομικών Prof. Dr. Anastas Angjeli, καθώς και οι πρέσβεις της Ελλάδας στην Αλβανία κ. Παντελής Καρκαμπάσης και της Αλβανίας στην Ελλάδα κ. Beskit Zeneli.

Στη συνάντηση εργασίας, όπου μετείχαν Έλληνες και Αλβανοί επιχειρηματίες από τους κλάδους ενέργειας, σιδηροβιομηχανίας, τροφίμων και ποτών, χάρτου, τηλεπικοινωνιών, ασφαλειών κ.λπ., δόθηκε η ευκαιρία για ουσιαστική ανταλλαγή απόψεων σχετικά με την κατάσταση που παρουσιάζεται σήμερα στις διμερείς οικονομικές σχέσεις, καθώς και στις δυνατότητες περαιτέρω ανάπτυξης των ελληνικών επιχειρηματικών δραστηριοτήτων στη γείτονα χώρα.

Υποδεχόμενος τον πρωθυπουργό της Αλβανίας, ο αντιπρόεδρος του ΣΕΒ κ. Δημήτρης Δασκαλόπουλος αναφέρθηκε στην ανάγκη ενίσχυσης της περιφερειακής συνεργασίας στη Νοτιοανατολική Ευρώπη. Σημειώνοντας ότι οι ελληνικές εξαγωγές προς την Αλβανία αναπτύσσονται σταθερά τα τελευταία χρόνια, όπως επίσης και η υλοποίηση επενδυτικών σχεδίων, τόνισε την ανάγκη για σταθεροποίηση ενός διοικητικού, νομοθετικού και επενδυτικού πλαισίου που θα ενθαρρύνει το ενδιαφέρον των ελληνικών επιχειρήσεων να αντιμετωπίζουν την Αλβανία ως χώρα με πρόσφορο επενδυτικό έδαφος. Για να συμβεί αυτό, είπε, χρειάζεται να συνεχίσει η Αλβανική κυβέρνηση τις προσπάθειές της σε διαρθρωτικές αλλαγές που θα οδηγήσουν σταδιακά τη χώρα να συγκλίνει με τις αρχές και τους κανόνες της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Ο πρωθυπουργός της Αλβανίας κ. Nano αναφέρθηκε διεξοδικά στις προσπάθειες της κυβέρνησής του να ενθαρρύνει την προσέλευση άμεσων ξένων επενδύσεων στη χώρα, δίνοντας ειδικότερη έμφαση στη στήριξη που παρέχουν – και που προσδοκά ότι θα αυξάνεται στο μέλλον – οι ελληνικές ιδιωτικές πρωτοβουλίες.

Περιγράφοντας τις βασικές προτεραιότητές του σημείωσε τον πρωταγωνιστικό ρόλο της ιδιωτικής οικονομίας, την ενδυνάμωση θεσμών, την αναδιάρθρωση του χρηματοπιστωτικού τομέα, την ενίσχυση μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων, την ανάπτυξη εξαγωγών και, κυρίως, τον στόχο της μείωσης των γραφειοκρατικών εμποδίων για τους ξένους επενδυτές. Τόνισε δε χαρακτηριστικά ότι θεωρεί την Ελλάδα ως έναν από τους σημαντικότερους οικονομικούς εταίρους της χώρας του με προοπτικές περαιτέρω ανάπτυξης στους κλάδους τηλεπικοινωνιών, πετρελαίων, ασφαλειών, μεταλλείων, βιομηχανικών πάρκων, καθώς επίσης και στην ανάπτυξη της νέας οικονομίας.

Στη συζήτηση που ακολούθησε, εκπρόσωποι μελών του ΣΕΒ που δραστηριοποιούνται στην Αλβανία διετύπωσαν τη γενική εκτίμηση ότι έχει σημειωθεί αξιόλογη πρόοδος τα τελευταία χρόνια σε κοινωνικό και οικονομικό επίπεδο, δημιουργώντας έτσι καλύτερες συνθήκες για την ελληνική επιχειρηματική παρουσία.

Η ετήσια συνέλευση των Μελών του ΣΕΒ

Η ετήσια συνέλευση των μελών του ΣΕΒ πραγματοποιείται εφέτος στις 26 Μαΐου στο Μέγαρο Μουσικής Αθηνών. Όπως κάθε χρόνο η συνέλευση του Συνδέσμου θα γίνει σε δύο συνεδριάσεις: την πρωινή κλειστή συνεδρίαση, στην οποία παριστανται μόνο τα μέλη του ΣΕΒ, και την απογευματινή ανοικτή συνεδρίαση την οποία θα τιμήσει με την παρουσία του ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας κ. Κωνσταντίνος Στεφανόπουλος, ενώ χαιρετισμό θα απευθύνει ο πρωθυπουργός κ. Κώστας Καραμανλής. Κύριοι ομιλητές θα είναι ο υπουργός Οικονομίας και Οικονομικών κ. Γεώργιος Αλογοσκούφης και ο Πρόεδρος του ΣΕΒ. Η συνεδρίαση θα λήξει με συναυλία της «KAMEPATA - Ορχήστρα των Φίλων της Μουσικής» και με δεξιώση που θα παραθέσει ο ΣΕΒ στους επίσημους προσκεκλημένους του.

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

ΣΥΝΑΝΤΗΣΗ ΤΗΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΤΟΥ ΣΕΒ ΜΕ ΤΗ ΝΕΑ ΗΓΕΣΙΑ ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

Τον υπουργό κ. Δημήτριο Σιούφα συνόδευε κατά την επίσκεψή του στα γραφεία
του Συνδέσμου και ο υφυπουργός Ανάπτυξης κ. Γιάννης Παπαθανασίου

Συνάντηση με τον υπουργό Ανάπτυξης κ. Δημήτριο Σιούφα και τον υφυπουργό κ. Γιάννη Παπαθανασίου είχε η Διοίκηση του ΣΕΒ, η οποία ήταν η πρώτη μετά την ανάληψη καθηκόντων από τη νέα ηγεσία του υπουργείου Ανάπτυξης. Η συνάντηση πραγματοπιθήκε στις 30 Μαρτίου 2004 στα Γραφεία του Συνδέσμου.

Ο πρόεδρος του ΣΕΒ κ. Οδυσσέας Κυριακόπουλος ευχαρίστησε τους υπουργούς για την παρουσία τους στα Γραφεία του ΣΕΒ, η οποία – όπως είπε – είναι η αρχή μιας επιωφελούς συνεργασίας για όλους και για το καλό της οικονομίας και του τόπου. Ο ΣΕΒ, τόνισε, θα συμπαρασταθεί στο έργο του υπουργείου Ανάπτυξης με κάθε τρόπο, δίνοντας ιδέες και συμμετέχοντας στις διάφορες Επιτροπές και ευχήθηκε καλή επιτυχία στο σημαντικό έργο που έχουν αναλάβει.

Σε δήλωσή του μετά το πέρας σύσκεψης που πραγματοπιθήκε με τη Διοίκηση του ΣΕΒ, ο υπουργός Ανάπτυξης κ. Δημήτρης Σιούφας τόνισε ότι, η συνάντηση αυτή σηματοδοτεί την ανάπτυξη του ρόλου της Βιομηχανίας στη χώρα μας. Η επίσκεψή μας στον ΣΕΒ – πρόσθεσε – είναι η καλύτερη αρχή γιατί πιστεύουμε ότι αποτελεί τον κορμό της μεταποίησης, με τον οποίο θα συνεργαζόμαστε.

Πρόσθεσε δε ότι, στη συνάντηση αυτή προσδιορίσθηκαν οι κανόνες και οι αρχές της συνεργασίας αυτής και υπήρξε σύμπτωση στην αντίληψη για τον τρόπο με τον οποίο, δια του διαλόγου και της συνεννόησης, θα αντιμετωπισθούν από κοινού τα ζητήματα και τα

προβλήματα που αντιμετωπίζει η Ελληνική βιομηχανία με ζητούμενο τη σύνθεση και τα αποτελέσματα.

Η αντίληψη που έχει η νέα διακυβέρνηση για την ανάπτυξη, τόνισε ο κ. Σιούφας, είναι η ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας της οικονομίας με ταυτόχρονη δημιουργία περισσοτέρων θέσεων εργασίας. Με βάση αυτή την αρχή θα αντιμετωπισθούν τα γενικότερα οικονομικά και κοινωνικά προβλήματα, όπως είναι η ανεργία και η ακρίβεια, με τελικό στόχο να βελτιωθεί το βιοτικό επίπεδο των Ελλήνων πολιτών.

Στην προσπάθεια αυτή, κατέληξε ο κ. Σιούφας, χρειάζεται η χώρα έναν ισχυρό βιομηχανικό ιστό. Για το λόγο αυτό επιζητούμε τον διάλογο, τη συνεννόηση και τη συνεργασία με τον βιομηχανικό κόσμο της χώρας, με τελική κατάληξη τη σύνθεση και τα αποτελέσματα με όλους τους κοινωνικούς εταίρους.

Ο υφυπουργός Ανάπτυξης κ. Γιάννης Παπαθανασίου εξάλλου, τόνισε ότι, στόχος της Κυβέρνησης είναι η προστασία του καταναλωτή και η ενίσχυση των επιχειρήσεων με αποτέλεσμα την άνοδο του βιοτικού επιπέδου και την ανάπτυξη. Επιθυμούμε – κατέληξε – να πετύχουμε τους στόχους που έχουμε βάλει με τη συνεργασία όλων των εμπλεκομένων.

Τέλος, ο πρόεδρος του ΣΕΒ κ. Οδυσσέας Κυριακόπουλος τόνισε ότι η συνάντηση αυτή έδωσε την ευκαιρία να αναπτυχθούν από τη μεριά της Βιομηχανίας στην ηγεσία του υπουργείου Ανάπτυξης τα θέματα που σχετίζονται με την ανταγωνιστικότητα των ελληνικών επιχειρήσεων, τη λειτουργία του

Εθνικού Συμβουλίου Ανταγωνιστικότητας και ζητήσαμε να συνεχισθεί η προστάθεια για τη δημιουργία ενός θεσμού γύρω από την ανταγωνιστικότητα της χώρας.

Συζητήσαμε στη συνέχεια θέματα που σχετίζονται με την ενέργεια και τη λειτουργία των επιχειρήσεων, ιδιαίτερα αυτών που είναι ενεργοβόρες και γενικότερα νομίζω ότι φτιάξαμε μια ατζέντα πάνω στην οποία θα συνεργαστούμε με το υπουργείο Ανάπτυξης τους επόμενους μήνες, με πιο συγκεκριμένες προτάσεις, αλλά και με ανταλλαγή θέσεων, ώστε να βρούμε ένα περιβάλλον τέτοιο, το οποίο θα βοηθήσει να έχουμε την ανάπτυξη την οποία όλοι επιζητούμε.

Γιατί όλοι ξέρουμε, κατέληξε ο κ. Κυριακόπουλος, ότι δεν μπορεί να έχουμε σύγκλιση ούτε ένα κοινωνικό κράτος, εάν δεν έχουμε δουλειές, εάν δεν αυξήσουμε και άλλο την επιχειρηματικότητα, εάν δεν προσελκύσουμε και άλλες επενδύσεις στη χώρα μας. ♦

ΔΕΛΤΙΟ

ΣΥΝΔΕΣΜΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΩΝ

ΔΙΜΗΝΙΑΙΑ ΕΚΔΟΣΗ

Ιδιοκτήτης

ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΩΝ

Ξενοφώντος 5, 105 57 – Αθήνα

FEDERATION OF GREEK INDUSTRIES

5, Xenophontos str., 105 57 – ATHENS

e-mail: main@fgi.org.gr

internet address: www.fgi.org.gr

Εκδότης - Διευθυντής

ΤΑΚΗΣ ΠΟΛΙΤΗΣ

Ξενοφώντος 5, 105 57 – Αθήνα

ΤΗΛΕΦΟΝΑ: ΣΕΒ 210.323.7325-9

FAX 210.322.2929

Τυπογραφείου 210.959.0238

Υπεύθυνος Τυπογραφείου

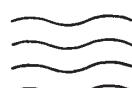
ΛΕΩΝΙΔΑΣ Κ. ΜΙΧΑΛΑΣ

ΕΚΤΥΠΩΣΗ: ΓΡΑΦΙΚΕΣ ΤΕΧΝΕΣ Κ. ΜΙΧΑΛΑΣ Α.Ε.

Ευαγγελιστρίας & Γρυπάρη 45A

Καλλιθέα 176 71

ΤΙΜΗ ΦΥΛΛΟΥ 0,03 Ευρώ

ΕΝΤΥΠΟ ΚΛΕΙΣΤΟ – ΑΡ. ΑΔ. 225/1988/ΚΔΑ
IMPRIMÉ FERMÉ – SOUS PERMIS N° 225/1988 DU CENTRE DE TRI